

145509

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YABANCI DİLLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

Sait YEŞİLLİ

145509

**İKİNCİ YABANCI DİL DERSİ OLARAK ALMANCA ÖĞRETİMİ NASIL
UYGULANMALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ YÖNETİCİSİ

Yrd. Doç. Dr. Orhan BOZDEMİR

ERZURUM - 2004

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dalı'nın Almanca Öğretmenliği Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

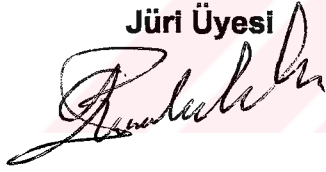
Yrd. Doç. Dr. Orhan BOZDEMİR

Danışman / Jüri Üyesi

Yrd.Doç. Dr. Özcan ERİŞEK

Jüri Üyesi

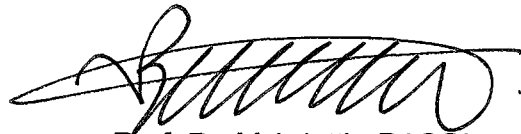

Yrd. Doç. Dr. Şener BAĞ

Jüri Üyesi

Yukarıdaki imzalar, adı geçen öğretim üyelerine aittir. 09/11/2004

Prof. Dr. Vahdettin BAŞÇI

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

	SAYFA NO:
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
TEŞEKKÜR.....	V
BİRİNCİ BÖLÜM	
1.1.GİRİŞ.....	1
İKİNCİ BÖLÜM	
2.1.ÇALIŞMA YÖNTEMİ VE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER.....	3
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
3.1. İKİNCİ YABANCI DİL NEDİR.....	5
3.1.1. İkinci Yabancı dilin Uygulanmasında Göz Önünde Bulundurulması Gereken Unsurlar.....	6
3.1.2.İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Dersindeki İlkeler.....	9
3.1.2.1.Genel ilkeler.....	11
3.1.3.İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Dersindeki Öğrenme Stratejileri.....	12
3.1.4.Birinci Yabancı Dilin İkinci Yabancı Dile Öğrenme ve Öğretme Sürecinde Etkileri.....	13
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
4.1. İKİNCİ YABANCI DİL OLARAK ALMANCA'NIN ÖĞRETİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEM VE ARAÇ-GEREÇLER: SORUNLAR-ÖNERİLER....	15
4.1.1. Yöntem ve Araç-Gereçler.....	15
4.1.1.1. İletişimci yaklaşım.....	16
4.1.1.1.1.İletişimci yaklaşımda öngörülen sınıfıçi etkinlikler.....	17
4.1.2.İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Dersinde Görsel ve İşitsel Araçlar.....	18
4.1.2.1.Video, VCD, DVD ile yabancı dil öğretimi.....	19

4.1.2.2.Video, VCD, DVD ile yapılan yabancı dil öğretiminin yararları.....	19
BEŞİNCİ BÖLÜM	
5.1. DÖRT DİL BECERİSİNİN ÖĞRETİMİ.....	22
5.1.1. Dinleme öğretimi.....	22
5.1.2.Konuşma öğretimi.....	24
5.1.3.Okuma öğretimi.....	25
5.1.4.Yazma öğretimi.....	26
ALTINCI BÖLÜM	
6.1. İKİNCİ YABANCI DİL OLARAK ALMANCA'NIN ÖĞRETİLMESİNDE KULLANILAN MATERYALLER: SORUNLAR-ÖNERİLER.....	28
YEDİNCİ BÖLÜM	
7.1. KONU İLE İLGİLİ YAPTIĞIMIZ ÇALIŞMA, ANKET VE BUNLARIN SONUÇLARI.....	33
SEKİZİNCİ BÖLÜM	
8.1. UYGULAMA OKULLARINDAKİ MÜFREDAT: SORUNLAR-ÖNERİLER..	38
SONUÇ.....	70
KAYNAKÇA.....	74
EKLER.....	77
ÖZGEÇMİŞ.....	79

ÖZET**YÜKSEK LİSANS TEZİ****İKİNCİ YABANCI DİL DERSİ OLARAK ALMANCA ÖĞRETİMİ NASIL
UYGULANMALI****Sait YEŞİLLİ****Danışman: Yrd. Doç. Dr. Orhan BOZDEMİR****2004 - Sayfa: 79****Jüri : Yrd. Doç. Dr. Orhan BOZDEMİR
: Yrd.Doç. Dr.Özcan ERİŞEK
: Yrd.Doç. Dr. Şener BAĞ**

İkinci yabancı dil kavramı bizim ülkemiz için yeni olmasına rağmen, Avrupalı eğitimciler yaklaşık 40 yıldır bu konu ile uğraşıyorlar. Biz de bu çalışma ile, ikinci yabancı dilin bizim ülkemizde de rahatlıkla uygulanabileceğini, yalnız bunun için bazı düzenlemelerin zorunlu olduğunu ifade etmeye çalıştık.

Temelde birinci yabancı dil ile ikinci yabancı dil eğitimi sadece birkaç noktada ayrılıyorlar, bu farklılıklardan en önemlisi, öğrenciler gerekli durumlarda öğrendikleri birinci yabancı dile başvurabilmeleridir, bu durumun ise çok ciddi bir olumsuzluğa yol açtığı saptanamamıştır.

Yabancı dil eğitiminin temelinde iletişim kurma düşüncesinin yattığını kabul edersek, yabancı dil derslerinde de uygulanabilecek en uygun yöntemin “İletişimci Yaklaşım” olduğu düşüncesini savunduk. Bu yöntem ile birlikte kullanılacak yardımcı araç-gereçlere tanıtıp, bunlardan video, DVD, VCD, ile ikinci yabancı dil dersinin nasıl yapılabileceğini anlatmaya çalıştık. Yine bu yöntem ile kullanılacak en uygun materyalin Ping Pong 1-2 olduğunu ifade edip, özelliklerini tanıtmaya çalıştık.

Çalışmamızın sonunda ise Milli Eğitim Bakanlığının pilot uygulama okullarına gönderdiği müfredatları tanıtıp, bunlarda saptadığımız olumlu ve olumsuz noktaları değerlendirmeye çalıştık.

ABSTRACT

MASTER THESIS

**HOW CAN TEACHING GERMAN AS A SECOND FOREIGN LANGUAGE BE
APPLIED**

Sait YEŞİLLİ

Supervisor: Assist. Prof. Dr. Orhan BOZDEMİR

2004 - Pages: 79

**Jury : Assist. Prof. Dr. Orhan BOZDEMİR
: Assist. Prof. Dr. Özcan ERİŞEK
: Assist. Prof. Dr. Şener BAĞ**

Despite being a new concept in our country, European educators have been working on second foreign language for approximately forty years. In our study, we have tried to explain that second foreign language could also be easily applied with the help of some necessary regulations in our country.

In fact, foreign language and second foreign language differ only in some points. The most important difference is that students could resort to their acquired foreign language. We couldn't find out if this matter had led to a serious negative state.

We accept that the main objective of learning a foreign language is to communicate, so we insisted on the most suitable method the "Communicative Approach". Besides this approach, we introduced the supportive materials that we could use the video, DVD and VCD, in communicative approach. We have tried to explain that Ping Pong 1-2 are the best materials that could be used.

Finally, we have presented the curriculums that the National Ministry of Education has sent to some selected schools, we have tried to evaluate the positive and negative points of these curriculums.

TEŞEKKÜR

Bu alıőmanın oluőmasında en bŸyŸk katkıyı sağlayan değerli hocam sayın Yrd. Do. Dr. Orhan BOZDEMİR'e ve bŸlŸmdeki tŸm hocalarıma, ayrıca Sivas'ta bana yardımını esirgemeyen Yrd. Do. Dr. Faruk TŸRKER Bey'e, çok değerli eőim Pekkan Hanım'a ve ismini sayamadığım tŸm değerli dostlarıma teőekkŸr eder saygılarımı sunarım.

Erzurum – 2004**Sait YEŞİLLİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1.GİRİŞ

Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği dünyamızda, çağdaşlaşmanın temel amacı evrensel standartlara evrensel bilgi ve iletişim değerlerine ulaşabilmektedir. Evrenselliğe erişebilme ise bir yönüyle zengin bilimsel ve kültürel birikimden, diğer yönüyle de iletişimden, dolayısıyla uluslar arası kabul gören yabancı dillerin en verimli şekilde kullanılabilmelerinden geçmektedir. Yabancı dillerin temel işlevi, haberleşmenin ötesinde çeşitli ilişkileri ve paylaşımı gerçekleştirmektir. Uygarlık değerlerinin daha akılcı bir biçimde özümsemesi de iletişimde sağlam bir yabancı dil ve kültür bilinci ile gerçekleşebilecektir.

Bugün bu bilinç doğrultusunda eğitim sistemimizde yer alan gençlerimizin en az bir yabancı dili öğrenerek yetişmeleri önemli görüldüğünden, yabancı dil öğretimi zorunlu ders olarak okul programlarında yer almıştır. Yabancı dil ülkemizde artık kültürel bir ayrıcalık değil, sosyal bir ihtiyaç haline gelmiştir . Yabancı dilin globalleşen dünya ile entegrasyona olumlu bir katkı sağlayacağı düşünülmektedir. 'Bundan dolayı Türkiye'de ilköğretimden üniversiteye kadar tüm eğitim kurumlarında yabancı dil öğretime önem verilmekte ve farklı program uygulamaları ile başarıya ulaşmanın yolları aranmaktadır' (Demirel, 1999:s.22).

Okullarımızda yabancı dil öğretimi için harcanan çaba ve zamana karşılık elde edilen sonuçların yeterli olmadığı konusunda tartışmalar yoğunluk kazanmaktadır. Bu tartışmaların sebebi ise ülkemizde henüz yerleşmiş olan bir yabancı dil eğitimi politikasının olmaması, yabancı dil eğitiminin asıl amacının tam olarak saptanamaması, yani yabancı dil eğitiminin yapısal yönünün mü yoksa iletişimsel yönünün mü ağırlıklı olarak ele alınması gerektiği konusunun tam olarak belirlenememiş olmasıdır. Dilin bir iletişim aracı olduğu noktasından hareket ederek biz de yabancı dilin iletişimsel yönünü ele alacağız.

Zorunlu eğitimin sekiz yıla çıkması ile birlikte öğrencilerin yabancı dille tanışması önceki yıllara oranla daha erkene çekilmiş ve ilköğretim okullarının dördüncü sınıfından itibaren bir yabancı dil öğrenmeye başlamışlardır. Hatta bazı okullarda birinci sınıfın ikinci döneminden itibaren velilerin onayı ile yabancı dil eğitimi verilmektedir. Yabancı dil dersinin bu kadar erken yaş dönemine

çekilmesi, eğitimin ileriki safhalarında sadece bir yabancı dil dersinin yetersiz kalacağı ve birden fazla yabancı dil eğitimin gerekli olacağı gerçeğini ortaya çıkarmıştır.

Avrupa Birliği'ne girmeye çalıştığımız bugünlerde yabancı dilin ve yabancı dil eğitiminin önemi bir kez daha karşımıza çıkmış, sağlıklı bir entegrasyonun, sağlıklı bir iletişimle gerçekleşebileceği gerçeği kendini göstermiştir. Ülkemizde yaklaşık 10-15 yıldır unutulmaya yüz tutmuş olan yabancı dil olarak Almanca, Avrupa Birliğine girme sürecinde, tekrar eski önemine kavuşmasını beklemekteyiz, zira Almanca, Avrupa Birliğine üye ülkeler arasında en çok konuşulan ana dildir. Bu gerçekten hareket ederek şu an gündemde olan okullarda zorunlu ikinci yabancı dil dersinin en kısa sürede uygulanmasını beklemekteyiz. Bizde bu çalışmamızla , mevcut müfredat ve materyalleri değerlendirmeye, eksik gördüğümüz noktalarda çeşitli öneriler getirmeye çalışarak bu uygulamaya katkı sağlamayı amaçladık.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1. ÇALIŞMA YÖNTEMİ VE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Bu çalışmanın hazırlanmasında bizim için hareket noktası yukarıda da belirtildiği gibi, bir süredir gündemde olan ve son zamanlarda Milli Eğitim Bakanlığı'nın açıklamaları ile daha da bir önem kazanan okullarda ikinci yabancı dil dersinin zorunlu hale gelmesidir. Bu açıklamalar doğrultusunda, 2004-2005 öğretim yılından itibaren tüm liselerde ikinci bir yabancı dil dersinin okutulması zorunlu hale gelmiştir. İngilizce'nin Türkiye genelinde birinci yabancı dil olduğu gerçeğini kabul edersek Almanca'nın da ikinci yabancı dil olarak tüm devlet okullarında ve özel okullarda okutulabileceğini rahatlıkla söyleyebiliriz.' Dil politikasının barış politikası ile eşdeğer olduğu' (Christ 1995:s.76) düşüncesinden hareket edersek, birden fazla yabancı dil bilmenin evrensel barışa ve iletişime katkıda bulunabileceğine de inanıyoruz.

Bu çalışma yapılırken Milli Eğitim Bakanlığı'nın müfredat programları şu anda pilot uygulama okulu olan Anadolu Öğretmen Liselerindeki yabancı dil (Almanca) müfredat programları ve yine aynı okullardaki ders plan ve programları incelenmiş, eksiklikleri tespit edilmiş ve söz konusu okullarda Almanca dersi gören öğrencilerle ders hakkında fikir alışverişinde bulunulmuştur. Yine aynı okulda görev yapan Almanca öğretmenleri ile görüşmeler yapılmış, okulun fiziki yapısının ikinci bir yabancı dil dersi için uygun olup olmadığı (yabancı dil laboratuvarı, araç gereç, vs.), şu an okutulmakta olan ders kitaplarının uygunluğu tartışılmıştır. Yine Sivas'ta bulunan Selçuk Anadolu Lisesi'nin yabancı dil bölümü öğrencileri ile görüşmeler yapılmış, Almanca dersi ile ilgili olumlu ve olumsuz değerlendirmeler kaydedilmiştir. Son olarak kendi görev yerim olan Konya'nın Karapınar ilçesinde bulunan İbrahim Gündüz Anadolu Lisesi'nde benzeri çalışmalar yaparak bu uygulamalardan farklı olarak yabancı dil bölümündeki kendi öğrencilerimle sözlü ve yazılı anketler yaptım.

Ankara'da bulunan Alman Kültür Merkezi (Goethe Institut) kütüphanesinde konumuz ile ilgili kaynak eserlerden faydalanılmış, yurt dışında yapılmış yine bu konu ile ilgili çalışmalar incelenmiş, internet aracılığı ile yine yurt içinde ve yurt dışındaki konu ile ilgili eserler taranarak uygun olanlardan faydalanılmıştır. İkinci yabancı dil kavramı bizim için henüz yeni olmasına rağmen, Avrupa'da bu konu

ile ilgili çalışmalar 1960'lı yılların sonunda başlamıştır. Bundan dolayı yabancı kaynaklar bu çalışmada daha fazla mevcuttur. Bundan önce de belirttiğimiz gibi İngilizce'nin dünya genelinde yabancı dil alanında bir hegemonyası mevcuttur, dolayısıyla İngilizce'yi öğrenilen birinci yabancı dil, Almanca'yı ise ikinci yabancı dil olarak kabul etmek durumundayız. Bu noktadan hareketle, öğrenilen birinci yabancı dil (İngilizce) ile ikinci yabancı dil (Almanca) arasındaki ilişkilere yzeyssel olarak karşılaştırma yöntemi ile değinilmiştir. Bu değerlendirmeleri yine çalışmanın sonraki bölümlerinde görebiliriz. Bu alışmaları yaparken ağırlıklı olarak pilot uygulama okulları olarak kabul edilen Anadolu ğretmen Liselerinde kullanılan müfredatı, materyali ve araç gereçleri inceleme fırsatımız oldu, yine Milli Eğitim Bakanlığı 'nın ikinci yabancı dil uygulaması için önerdiği müfredatı inceleyerek değerlendirmeler yaptık. Yine pilot uygulama okullarında kullanılan materyalleri inceleyip, bizim önerdiğimiz materyal (Ping Pong 1-2) ile karşılaştırdık ve öneriler getirmeye çalıştık.

Dört temel becerinin öğretilmesi konusunda bazı tespitlerde bulunduk, bunların öğrenciye en kısa ve en kolay yoldan nasıl öğretilbileceği ve bu öğretilen bilgilerin nasıl llp değerlendirilebileceği konusunda önerilerde bulunduk.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. İKİNCİ YABANCI DİL NEDİR?

Almanca, ikinci yabancı dil olarak en çok kullanılan dildir. İkinci yabancı dili (Tertiärsprache) üçüncü dil olarak kabul edemeyiz, bunlar temelde farklı olan kavramlardır. Üçüncü dil, bir çocuğun yetişirken aynı anda veya belli aralıklarla öğrendiği üç dildir, ikinci yabancı dil öğretimi ise, anadili ve ilk öğrendiği yabancı dilden sonra öğrenilen yabancı dildir. Genellikle ilk öğrenilen yabancı dil İngilizce, daha sonra yabancı dil olarak tercih edilen ikinci dil ise Almanca'dır. 'Bu durum Afrika'nın bazı ülkelerinde değişiklik göstermektedir. Orada öğrenilen birinci yabancı dil Fransızca, Kuzey Amerika'da ise birinci yabancı dil olarak İspanyol'ca öğretilmektedir '(Hufeisen, 1994:s.74).

İkinci yabancı dil olarak burada anlatılmak istenen daha önce bir yabancı dili bildiği, bununla yetinmeyip ikinci bir yabancı dilin öğrenilmesidir. Bizi asıl ilgilendiren durum ise Almanca'nın insan hayatında kronolojik olarak ikinci veya üçüncü yabancı dil olarak görülüp görülmediğidir.

Avrupa Birliği'nin normlarına göre genç kuşak Avrupa'lılar en az üç dil bilecek şekilde yetiştiriliyor. Bunu kendi gelişimlerinin bir parçası olarak görüyor, dünya vatandaşı olmanın , dünya dillerini öğrenmekten geçtiğini biliyorlar. Bizim ülkemizde ise, özellikle az gelişmiş bölgelerimizde, yabancı dilin gerekliliğine pek inanmıyorlar. 'Avrupa Eğitim Komisyonu 1995 yılında yayınladığı "Öğrenen topluma doğru" başlıklı bildirisinde Avrupa Birliği vatandaşlarının anadillerinin dışında en az iki Avrupa dilini yeter düzeyde bilmelerini ilke olarak benimsemiş ve bireylere yardım edilmesini kararlaştırmıştır (Anadolu Lisesi İngilizce Öğretim Programı, 2002: s.10). Türkiye'de ise ikinci bir yabancı dil bilenlerinin sayısı sınırlı olmakla birlikte, bunların oranı da bilinmemektedir.

Türkiye'deki eğitim sistemi ile dil öğrenimi de yeterli düzeyde yapılamamaktadır. Öğrenimini yabancı dille yapan Anadolu Liseleri ve yabancı dil ağırlıklı liselerden mezun olanlar bile yabancı dili istenilen düzeyde konuşamıyor. Yabancı dil öğretmeni ise bulunamıyor. Milli Eğitim Bakanlığının yaptığı açıklamaya göre, Türkiye'nin şu anda ihtiyaç duyduğu yabancı dil öğretmeni sayısı 15 bin civarındadır.

'Avrupa Birliği ülkelerinde yapılan araştırmaya göre Avrupa'nın yarısı çok dilde konuşuyor. Avrupa vatandaşlarının % 44'ü ana dillerinin yanı sıra başka bir dili de konuşabiliyor. Lüksemburg'da hemen hemen herkes birden fazla dil biliyor. Hollanda, Danimarka ve İsveç'te her 10 kişiden 8'i birden fazla dili konuşabiliyor. İngiltere, İrlanda ve Portekiz'de başka bir dili konuşma oranı ise en az seviyededir. İngilizlerin %9'u Fransızca, %5'i Almanca biliyor. Belçika'da ikinci dil olarak İngilizce'yi %42, Fransızca'yı %27, Almanca'yı ise %5 oranında yabancı dil olarak tercih ediyor. Danimarka'da bu oran %76 İngilizce, %50 Almanca. Yunanistan'da %39 İngilizce, İsveç'te %77 İngilizce, Finlandiya'da %51 İngilizce, İtalya'da %28 İngilizce, İrlanda'da %12 Fransızca yabancı dil olarak konuşulmaktadır. Araştırma Danimarka, Hollanda, Belçika, Yunanistan, Avusturya, Finlandiya ve İsveç'te ilköğretime devam eden %33'ten fazla öğrencinin ikinci bir dil öğrendiğini ortaya koyarken Türkiye'de ilköğretimde yabancı dili öğretecek öğretmen dahi bulunamıyor. Avrupa Birliği ülkelerindeki öğrencilerin %89'u İngilizce, %32'si Fransızca, %18'i Almanca ve %8'i de İspanyol'ca biliyor (Öğretmenlersitesi@http://www.öğretmenlersitesi.com).

Yukarıdaki istatistiksel bilgiler bize yabancı dil eğitimi alanında ne kadar geri kaldığımızı açık bir şekilde gösteriyor. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin vatandaşları ikinci, üçüncü hatta daha fazla yabancı dili rahatlıkla konuşabiliyorlarken bizde bir yabancı dilin gerekliliği bile zaman zaman tartışma konusu olmaktadır.

3.1.1. İkinci Yabancı Dilin Uygulanmasında Göz Önünde Bulundurulması Gereken Unsurlar

'Yabancı dil bilmenin gerekli olduğunun bilincine varan pek çok gelişmiş ya da gelişmekte olan ülke, eğitim programlarında yabancı dil derslerine yer vermek suretiyle vatandaşlarının en azından bir yabancı dili etkili bir şekilde öğrenebilmeleri için her türlü maddi ve manevi desteği sağlama çabası içine girmektedirler. Türkiye'de de yabancı dil bilmenin önemi son zamanlarda kamuoyu, yabancı dil öğretimi konusunda geniş kapsamlı çabalar gösterilmiştir' (Sebütekin, 1983:s.194.).

Nitekim Türkiye’de devlet, yabancı dil bilen kamu görevlilerine dil tazminatı ödemekte ve yabancı dil öğrenmeyi vatandaşlarına özendirilmektedir. ‘Öte yandan yabancı dil bilmenin öneminin farkında olan bireyler yabancı dil öğrenmek için kurslara giderek yabancı dil bilen diğer bireylerden yararlanmaya, çeşitli yayınları izleyerek ya da daha değişik yollarla yabancı dil öğrenmeye çalışmaktadırlar’ (Ün, 1984: s.54). Ne var ki uygulanan yabancı dil öğretim politikası, genelde olumlu sonuçlara ulaşmamaktadır. O nedenle de günümüzde yabancı dilin daha iyi nasıl öğretileceği ve öğrenileceği sık sık tartışılmaktadır.

‘Yabancı dilin iyi öğretilmesi söz konusu olduğunda, “kim kime, neyi, niçin, nasıl öğretecek?” sorusu ortaya çıkmaktadır. Bu temel sorudan anlaşılıyor ki, diğer alanlardaki öğretimden olduğu gibi, yabancı dil öğretiminde de en önemli öğe öğretmendir. Çünkü, öğretmen, okulundaki eğitimde çocukların ve gençlerin öğrenme deneyimlerine rehberlik etmek veya yön vermek amacı ile görevlendirilen kimse konumundadır’ (Duman, 1991: s.6).

‘Yabancı dil eğitim programları, yöntem ve teknikler, araç gereçler, öğretimi geliştirmek için önemli etmenler olmakla birlikte, öğretmenin canlı kişiliği eyleme konulmadıkça istenilen ölçüde bir etki sağlayamayacaktır’ (Sözer, 1991: s.4.). Bu bakımdan yabancı dil öğretmenlerinin yetiştirilmiş olması büyük önem taşımaktadır. Çünkü öğretmenler yabancı dil eğitim programlarının amaçları doğrultusunda öğrencilerin davranışlarını değiştirmekten sorumludur. Öğrenci ile öğretmen niteliklerinin özdeş olduğu noktasından hareket edersek yabancı dil öğretiminde kalitenin yükseltilmesi büyük ölçüde ve öncelikle öğretmenlerin niteliklerinin yükseltilmesine bağlıdır. İyi eğitim almış öğretmenler gerek kendi alanında, gerekse genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi yönlerinden iyi yetişmişlerdir.

Öğretmenler, görevlerini yerine getirirken, diğer bir deyişle yabancı dil eğitim programının amaçlarını gerçekleştirmeye çalışırken karşılarında öğrenci kitlesi vardır. O halde, programın içeriğini belli ölçütler içinde öğretmek zorundadırlar. Ancak öğretmenler sınıf ortamında bir yandan öğrencilerine gerekli bilgi ve becerilerle donatmaya çalışırken diğer yandan da tutumları, davranışları, ihtiyaçları, değerleri ve vs. ile onları etkilemektedirler.

'Öğretmenlerin tarzları (üslup) olarak kabul edilen tutumları, davranışları, ihtiyaçları, değerleri ve benzer konularda 2000'i aşkın araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalar, değişik tarzlara sahip öğretmenlerin, öğrencilerin değişik biçimlerde etkilediklerini ortaya çıkarmıştır' (Küçükahmet, 1993: s.77.). Öğretmenlerin öğrencilerin kişiliklerini olumlu yönde etkileyebilmeleri için bazı özelliklere sahip olmaları gerekmektedir. Öğrenciler, öğretmenlerinin kendilerine karşı olan davranışlarını çeşitli şekillerde tanımlayıp gruplandırmaktadırlar.

'Öğrenciler tarafından öğretmenler, farklı olarak gruplandırılrsa da, daha çok demokratik – birleştirici öğretmen ve otokratik – hükmedici öğretmen olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır. Demokratik öğretmenler öğrencide sevgi, saygı ve yaklaşma hissettirirken, otokratik öğretmenler ise endişe, korku ve uzaklaşma duygularını ortaya çıkarmaktadırlar' (Küçükahmet, 1993: s.85.). Öğretmenlerin hangi yolu izlemesi gerektiği yıllardır tartışılmaktadır. Bugün bile bu tartışmanın sona erdiği söylenemez. Öğrenci velileri, eğer öğretmen çok sert, otoriter ise daha hoş görülür, eğer çok hoşgörülü ise daha otoriter olmasını beklemekle birlikte telkin de etmektedirler.

İyi bir yabancı dil öğretmeni sabırlı ve hoşgörülü olmalıdır. Hoşgörülü bir öğretmen, öğrencilerin olumsuz tepkilerine hiçbir zaman yol açmadan yabancı dil öğrenimini ve öğretimini olabildiğince kolaylaştırmak ve onları hedeflerine en kısa yoldan ulaştıracak her türlü destek ve yardımı sağlamak şansına sahiptir.

Bu bilgiler doğrultusunda, iyi bir yabancı dil öğretmenin belli işlevleri yerine getirmesi ve belli özellikler ile niteliklere sahip olması gerekmektedir. Ne yazık ki, Türkiye'de bazı devlet okullarındaki (yabancı dil ağırlıklı liseler, Anadolu liseleri, süper liseler vb. hariç) yabancı dil öğretmenlerinin çok azı bu işlevleri yerine getirmekte ve söz konusu özelliklere, niteliklere sahip bulunmaktadır. Çünkü gerçekte yabancı dil yeterince öğretilmemektedir.

'Son yıllarda yabancı dil alanında öğretimin değil de öğrenmenin ön plana çıkarılmasından söz edilmektedir. Burada asıl amaç, öğrenmeyi kolaylaştırıcı çalışmaların yapılmasıdır. Bu çalışmaları yapabilmek için öğretmenlerin bazı niteliklere sahip olup bazı davranışları göstermelidirler. Bu davranışlar şunlardır:

- Öğrencilere karşı samimi olma.
- Öğrencilerle her konuyu tartışmaya açık olma.

- Öğrencilerin bazı konuları kendisinden daha iyi bileceğini kabul etme.
- Öğrencilerin sınıfta rahat edebilmelerini sağlama.
- Öğrencilerin konuya ilgi duymalarını sağlama.
- Öğrenciler dersten sıkıldıklarında hoşgörülü olma.
- Derste belli aralıklarla yarışmalar yapma.
- Öğrencilerin başarılarını ödüllendirme.
- Öğrencilerin de önemsenmeye ihtiyacı olduğunu bilme ve onları önemseme.

- Öğrenciye inanma ve güvenme.
- Öğrencileri sakın kişiler olarak görebilme.
- Öğrencilerin nelere ilgi duyduklarını fark edebilme.
- Öğrencilerin sorunları ile ilgilenebilme.
- Öğrencilere karşı tarafsız olma.
- Öğrencilere karşı önyargısız olma.
- Öğrencilere rehberlik hizmetinde bulunabilme, rehberliğin de en az ders kadar önemli olduğunu fark edebilme'(Küçükahmet, 1993: s.87).

Karşılıklı güvenin olmadığı hiçbir müessesede ve ortamda başarıdan söz edilemez. Eğer öğretmen bu davranışları derste gösterebiliyorsa öğrenme kolaylaşır, ders her iki taraf içinde zevkli hale gelir. Günümüz koşullarında yabancı dil eğitimi için sadece öğretmen – öğrenci niteliği ve çabaları yeterli olmamaktadır, bunun yanında teknolojik gelişmelerin beraberinde getirdiği araç ve gereçlerden azami düzeyde faydalanmak ve en doğru materyali seçmek esastır.

3.1. 2.İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Dersindeki İlkeler

İkinci yabancı dil olarak Almanca derslerinde öğrencilerin, hedef dili daha çok duymaları ve kullanmaları esas olmalıdır. Bu nedenle öğretmenden çok, öğrencinin konuşmasına imkân verilmelidir. En iyi yabancı dil öğretmenin, öğrencilerini en çok konuşturan öğretmen olduğu unutulmamalıdır. Konuşma alıştırmalarına öğrencinin ihtiyacı daha fazladır. Öğrenilen dil, öğrenciler tarafından ne kadar çok kullanılırsa ve ne kadar çok uygulama yapılırsa o kadar iyi öğrenilir. Başlangıçta öğrencilerin Türkçeyi kullanmalarına izin verilmeli,

ancak öğrenilen dildeki basit tümcelerle iletişim kurmalarına özen gösterilmelidir. Anadille yapılan açıklamalar kısa ve öz olmalıdır.

'Dilin doğal yaşamdaki işlevi, tüm dil becerilerinin ve öğelerinin aynı anda kullanılmasına dayalıdır' (Solmecke, 1993: s.30). Bu nedenle dili bütünsel öğretmek esas olmalıdır. Öğretmen de bildiklerinin hepsini aynı anda öğrencilere öğretmeye çalışmamalıdır. Özellikle başlangıç düzeyinde temel bilgiler ve kavramlar, ayrıntılara girilmeden verilmelidir. Bazı tümceler kalıp olarak öğretilmeli, tek tek öğelerine ayrılmamalıdır.

Yine yabancı dil eğitiminde karşılaşılan en büyük sorunlardan birisi de, öğrencilerin derste öğrendikleri bilgileri günlük yaşama aktaramamalarıdır. Sınıf içinde öğretilen bilgilerin günlük iletişimde nasıl kullanılacağına öğrencilere gösterilmesi gerekir. Sınıftaki öğrenmelerin kalıcı olması için örneklerin günlük yaşamdan verilmesi ve öğrencilere öğrendiklerini kullanma imkânının tanınması uygun olur.

Örn.: Yakın zamanda oynanmış veya oynanacak bir spor müsabakası, veya yapılmış-yapılacak bir sanatsal etkinlik, ya da öğrencilerin kendi günlük yaşamlarındaki olaylar ders içinde yer alabilir.

'Tüm öğrencilerin sınıf içi etkinliklerine katılımları amaçlanmalı. Soru-cevap, rol yapma, grup tartışması, ikili ve üçlü çalışmalar, benzetim (Simülasyon) gibi tekniklerle öğrencilerin derse daha etkin katılımları sağlanmalıdır. Amaç iletişim olduğunda yanlışlar anında değil, konuşma bittikten sonra düzeltilmelidir' (Solmecke 1993: s.32).

Öğrencilerin ilgi, yetenek ve öğrenme hızları birbirinden farklıdır. Bazı öğrenciler daha çabuk öğrenirken diğerleri yavaş öğrenir, bazıları duyduğunu iyi anlarken diğerleri gördüğü zaman daha iyi anlayabilir, yine bazı öğrenciler sözlü alıştırmaları daha iyi yaparken, belki diğer öğrenciler yazılı alıştırmaları daha iyi yapar. Bütün bu özellikler dikkate alındığında, öğretmen, öğretim etkinliklerine çeşitlilik getirmeli, sınıf içinde zengin öğrenme ortamı sağlanmalıdır. Özellikle orta dereceli okul öğrencilerinin bedensel ve zihinsel gelişim özellikleri öğretmen tarafından iyi bilinmeli ve dikkate alınmalıdır. Bu nedenle öğretmen iyi bir gözlemci olmalı, öğrencilerini iyi gözlemeli ve onlarla yakından ilgilenmelidir. İyi bir öğretmen öğrencilerini ve mesleğini seven öğretmendir.

'Öğretmen derse başlamadan önce öğrencilerini derse motive edici teknikler kullanmalıdır. Güdüleme (motivasyon), başarıyı olumlu yönde etkilemektedir. Her derse başlamadan önce, öğrencilerin konuya hazırlanmaları için herhangi bir yolla dikkatleri çekilmelidir. Bu konuyla ilgili bir fıkra, şarkı veya sohbet olabilir. Bu uygulama öğrenci ile konu arasında bir bakıma psikolojik bir bağ oluşturur' (Solmecke, 1993: s.36). Bu bağ kurulmadan öğretime başlanırsa yapılan etkinliklerin yararlı olmadığı gözlenmektedir. Buna karşılık iyi bir sınıf ortamında işlenen konuların daha iyi anlaşıldığı, öğrencilerin derse daha katılımcı olduğu görülmektedir. Sınıf içinde iyi bir ortamın hazırlanması öğretmenin öğrencilerini yüreklendirmesine bağlıdır. Öğretmenin ders süresince öğrenci güdü düzeyini yüksek tutması, öğrenci başarısını ve derse katılımını arttıracaktır.

3.1.2.1.Genel İlkeler

'Yukarıda açıklanan temel ilkeler dışında kalan genel ilkeleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz.

- Öğretimde tüm becerilere eşit önem verilmeli
- Günlük iletişimde kullanılan dil öğretilmeli
- Öğrenilen dilin (hedef dil) sesleri anlaşılır biçimde çıkarmaları öğrencilere öğretilmeli.
- Öğretim materyalleri öğrencilerin seviyelerine göre sunulmalı.
- Öğrencilere öğrendiklerini kullanma imkânı tanınmalı.
- Sözcük ve yapıları bir bütünlük içinde sunulmalı.
- Başlangıç düzeyinde öğrencilerin katılımını artırmak için cesaretlendirilmeli.
- Bir seferde tek bir sorunla uğraşılmalı.
- Hedef dilin, o dili ana dili olarak konuşan kişilerle anlaşabileceği gibi öğretilmeli.
- Hedef dilin, dilden ayrılamaz olan kültürel öğeleri açıklanmalı.
- Hedef dili, yaşadığı kültürü tanıtabilmek üzere öğretilmeli.
- Sınıfiçi bireysel farklılıklar dikkate alınmalı.

- Öğrencilerin sınıfta daha çok konuşma becerilerini sergilemelerine imkân sağlanmalı.
- Öğretim amaçlarını gerçekleştirici etkinliklere yer verilmeli.
- Öğrencilere sorumluluk verilmeli; öğrenciler bireysel çalışmalar için yönlendirilmeli. Bu çalışmaların öğrencilerin farklı yönelişlerine cevap verecek nitelikte olmasına dikkat edilmeli.
- Dersi plânlarken derse çeşitlilik getirmeye dikkat edilmeli.
- “Ne öğretiyorsan onu test et” anlayışı doğrultusunda uygulamalara yer verilmeli’(Küçükahmet, 1993: s.77).

Bu uygulamalar dikkate alınarak işlenecek bir yabancı dil dersinin başarılı olabileceğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

3.1.3. İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Dersindeki Öğrenme Stratejileri

‘Öğrenme stratejileri, öğrenme sürecini uygulanabilir kılan ve onu destekleyen uygulama plânlarıdır. Bu uygulama plânları hedef dildeki yapı, şekil ve sözcüklerin algılanmasını, kodlanmasına ve öğrenende çağrışım uyandırmasına destek ve teşvik niteliği taşımaktadır’ (Bimmel, 1993: s.4). Öğrenme stratejileri, yine bu bilgiler ışığında, dil eğitimindeki dört temel becerinin (Konuşma, dinleme, okuma, yazma) öğrenilmesinde kullanılabilir. Bu uygulama, hem öğrenen hem de öğretene için, amaca ulaşmada kolaylıklar sağlayabilir.

‘İkinci yabancı dil eğitimi için yapılacak çalışmalar diğer herhangi bir yabancı dil eğitimi için yapılan çalışmalardan sadece birkaç noktada ayırabiliriz:

- Öğrenci, daha önceki bilgi ve deneyimlerine başvurabilir.
- Öğrenciler, önceki deneyimlerine dayanarak, ders için geliştirilecek stratejinin hazırlanmasında katkı sağlayabilir.
- İkinci yabancı dil ile diğer yabancı dilin entegrasyonu gerçekleştirilebilir’(Prokop, 1993: s.12).

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda ikinci yabancı dil dersinin uygulanması sırasında öğrenciler, daha önce öğrendikleri yabancı dildeki temel bilgilerine başvurabilirler, dersin işleniş şekline etki edebilirler, katkıda bulunabilirler. İngilizce’yi öğrenilen birinci yabancı dil, Almanca’yı ise ikinci yabancı dil olarak

kabul edersek, birbirine benzer sözcüklerin öğrencide çağrışım uyandırdığını, sözcük öğrenmede kolaylık sağladığını söyleyebiliriz. Yalnız her iki dilin telaffuzu temelde farklı olduğundan, benzer sözcükler söyleniş bakımından öğrenciler tarafından karıştırılabiliyor.

Örn.:	<u>İngilizce</u>	<u>Almanca</u>
	Hand (hend)	die Hand (die Hand)
	Finger (fingır)	der Finger (der Finger) (Fremdsprache Deutsch:1 /1999)

Yazılışı ve söylenişi birbirine benzemeyen sözcüklerde bu duruma pek rastlanmıyor.

3.1.4.Birinci Yabancı Dilin İkinci Yabancı Dile Öğrenme ve Öğretme Sürecinde Etkileri

Türkiye’de Almanca öğrenenlerin %90’ı, eğer yeterli düzeyde İngilizce dersi aldı ve bunda başarılı ise ikinci dili öğrenirken (Almanca) pek zorluk çekeceği sanılmıyor. ‘İngilizce bilen biri Almanca’yı kolay öğrenir veya bunun tersi, Almanca’yı bilen İngilizce’yi kolay öğrenir’ (Krumm 1994, s.33) düşüncesini destekler nitelikte Britta Hufeisen’in (1991) yapmış olduğu kapsamlı bir araştırmaya göre Almanca öğrenen Japon, Hint, Macar, Arap öğrencilerin, bu süreçte ilk öğrendikleri yabancı dil olan İngilizce’ye (zaman zaman zorlandıklarında) başvurduklarını tespit etmiş; Çünkü kendi anadillerinin, öğrendikleri dilden farklı yapıda olduğunun bilincindedir. Buna benzer örnekleri kendim de deneyimledim. Konya’nın Karapınar ilçesinde bulunan İbrahim Gündüz Anadolu Lisesi Yabancı Dil bölümü 10-c sınıfı öğrencilerinin, anlamadıkları yerde, daha önce öğrendikleri İngilizce’ye başvurduklarına şahit oldum. Bunu yaparlarken kendi anadillerine (Türkçe) rağbet etmediklerini, İngilizce düşünüp Almanca öğrenmeye çalıştıklarını gördüm.

Yapılan bilimsel araştırmalar sonucunda elde edilen verilere göre ikinci yabancı dilin öğrenilmesi, birinci yabancı dilden destek alarak daha kolay oluyor. Bunda elbette öğrenenin yaşının da büyük etkisi var, ikinci yabancı dili öğrenirken yaşın daha büyük olduğunu varsayarsak, zeka ve kavrama becerilerinin daha da gelişmiş olacağını söyleyebiliriz. Yalnız burada ikinci veya

üçüncü yabancı dili öğrenirken seçilecek eğitim materyallerine dikkat edilmeli, zira seçilecek materyaller güncel olmalı, yoksa öğrenci öğrenme şevkini kaybedebilir, ilk yabancı dili öğrenirken duyduğu heyecanı daha sonrakinde duymayabilir. Seçilecek parçalar güncel olmalı, o ülkenin kültürünü yansıtmalı, öğrenciyi motive edici unsurlar taşımalı.

'Almanca'nın ikinci yabancı dil olarak okutulduğu derse, birinci yabancı dili öğrenirken uygulanan stratejinin benzeri, bilinçli ve kontrollü olarak uygulanmalıdır. Bu sadece yararlı bir yardımcı metod olmaz, aynı zamanda başarılı ve kalıcı bir öğrenme için temel oluşturur' (Nodari, 1996: s.10). İkinci yabancı dil öğretilirken uygulanacak stratejinin, birinci yabancı dil öğretme stratejilerinden hangi noktalarda farklılık gösterebileceğini belirtmiştik.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.1. İKİNCİ YABANCI DİL OLARAK ALMANCA'NIN ÖĞRETİLMESİNDE KULLANILAN YÖNTEM VE ARAÇ-GEREÇLER: SORUNLAR-ÖNERİLER

İnceleme fırsatı bulabildiğimiz devlet okullarının çoğunda yabancı dil eğitimi için gerekli olan araç-gereçlerin çoğuna rastlayamadık. Okulda yabancı dil laboratuvarı var ama o laboratuvarın içindeki cihazlar arızalı ya da cihazlar ortada yok. Bu aksaklıkların olmadığını kabul etsek bile, yabancı dil öğretmenleri bu teknik imkanlardan ya yararlanmıyor, ya da yararlanamıyor.' Halbuki öğretmen, öğrencinin yabancı dil dersini anlamasını sağlayan yada kolaylaştıran her türlü araç-gereçten faydalanmalı' (Rösler, 1984: s.59).

Yine dikkat çeken bir olay ise okullardaki ders materyali (kitap) seçimi, Okullarda yapılan araştırmalar sonucunda edindiğimiz fikir, ders kitabı seçiminde yeterli titizliğin gösterilmediğidir. Okul idareleri öğretmene danışmadan, onun fikrini almadan ders kitabını seçiyor, sonra da başarı bekliyor.

Derste uygulanacak yöntem konusunda da yine bir karmaşa söz konusu. Avrupa'da geçerliliğini kaybetmiş yöntemler, (Dil bilgisi- çeviri yöntemi) bizde yine en çok kullanılan yöntemlerden biri. Bütün bu olumsuzlukları bir araya getirirsek yabancı dil eğitimindeki başarısızlık kaçınılmaz oluyor. Aslında bu başarısızlığı dikkatli ve titiz çalışma ile önleyebilir, yabancı dil eğitimi alanında hedeflediğimiz noktaya ulaşabiliriz.

4.1.1. Yöntem ve Araç-Gereçler

Bu bölümün başında da belirttiğimiz gibi ülkemizde yaygın olarak dilbilgisi-çeviri yöntemi kullanılmaktadır.' Bu yöntemle göre dil-bilgisinin öğrenilmesi daha çok verilen metnin incelenmesi sonucu olur. Öğretim daha çok anadilin kullanımı ile gerçekleşir, hedef dil anadile göre daha az kullanılır' (Neuner-Hunfeld ,1993: s.24). Öğrencilerin sözcük dağarcığının gelişimine özel önem verilmektedir. Yalnız bu yöntemle geliştirilen ders süresi sonunda öğrenciler hedef dilin gramer kurallarını çok iyi kavrayıp, sözcük dağarcığını çok geliştirmiş olabilir, fakat o dili aynı ölçüde konuşamayacaktır. Çünkü bu yöntemin

temelinde ezbercilik yatmaktadır. Dilin bir iletişim aracı olduğunu kabul ederek, bize göre bu amaca en uygun yöntem “İletişimci yaklaşım” yöntemidir.

4.1.1.1. İletişimci Yaklaşım

‘Dil öğrenmenin özünde yatan ana amaç, dilin temel işlevi olan yazılı/sözlü iletişimin sağlanmasıdır’ (Neuner-Hunfeld, 1993: s.37). Bu görüşe göre dilin kurallarından çok, bir iletişim aracı olarak kullanılması önemlidir. Dilin iletişim süreci içinde belli işlevleri vardır, bu işlevler, belli kavramların iletilmesi amacıyla kullanılır. Sözcükler ve tümceler, kavramların iletilmesi için birer araçtır. Diğer bir deyişle, dilin alt yapısı yani konuşmada kullanılan kavramların öğrenilmesi ve kullanılması önemlidir. Çünkü zaten dilin yüzeysel yapısını yani gramer kurallarını da kapsamaktadır. İletişimi sağlayabilmek için dilin iyi bilinmesi gerekir. Aslında iletişim yeterliliği bir yerde dil bilgisi yeterliliğini de zorunlu hale getirmektedir. Ayrıca iletişimde “ne söylendiği” ve bunun “nasıl söylendiği” çok önemlidir.

‘İletişimci yaklaşıma göre dilin öğrenme sürecinde öğrencinin dersi geçirdiği zihinsel süreç önemli bir yer tutar’ (Anadolu Lisesi, İngilizce Dersi Öğretim Program, 2002: s.17.). Bu yönetime göre öğrenciler, kalıpları ezberlemek yerine öğrendiklerini anlamaya ve kavramaya yönlendirilir. Geçirdiği zihinsel süreç sonrasında amaç, anladıklarını ve kavradıklarını uygulamaya koymalarını sağlamaktır. Öğrenciler için iletişim, bireyin kendisini araştırması ve bulması için gerekli olan bir varoluş sürecidir.

Kuralların öğrenciye verilmesi değil, kuralların öğrenci tarafından araştırılıp bulunması, anlaşılması ve kullanılması esastır.

‘İletişimci yaklaşımın kullanım özelliklerini aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

a. Öğrenci için anlamlı olan sözlü ve yazılı iletişim etkinliklerine ağırlık verilir.

b. Öğrenme, Öğrenci merkezlidir.

c. Öğretim etkinlikleri daha çok karşılıklı diyalog, grup çalışması, benzetim, problem çözme ve eğitsel oyunlarla öğrenime dayanır.

d. Amaç dilde yazılmış ve günlük iletişimde kullanılan özgün materyaller öğretim için kullanılır.

- e. Öğretmenin hem anadilde hem de hedef dilde yeterli olması istenir.
- f. Öğretmenin rolü, öğrencilere amaçlarına uygun bir şekilde iletişim kurmaları için yardımcı olmaktır' (Edelheit, 1985: s.103).

4.1.1.1.1. İletişimci Yaklaşımda Öngörülen Sınıfıçi Etkinlikler

Bu yönteme göre sınıf içinde yapılması gereken etkinlikleri aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- ' Dil örnekleme özgün dil metinleri ile yapılır. Eğer öğretmen gerek duyar ise bir kavram seçip beyin fırtınası etkinliği yapabilir. Bu öğrencinin konuyu anlamasına yardımcı olacaktır.

- Hedef dil yalnızca öğretim amacı değil, aynı zamanda sınıf içinde iletişim aracıdır.

- Metindeki konuşmacıların ya da yazarların iletişim kurma nedenleri ve amaçları sorularla buldurulur.

- Bir işlevin anlatımında birden çok yapı kullanılabilir. Ancak söylemler arasında farklılıklar olabilir. Bunların anlaşılması önemlidir. Yönlendirici sorular yardımı ile öğrencinin farklılıkları anlamaları sağlanır.

- Gerek sözlü gerek yazılı metinler bir bütün olarak görülür. Öğrencinin bütünü anlaması sağlanmalıdır. Bu nedenle öğrencinin metnin nerede geçtiği, seslenen ile seslenen arasındaki ilişki, metnin konusu, metnin amacı gibi bütünü oluşturan öğeleri anlaması için yönlendirici sorular sorulur.

- Öğretmenin rolü danışmanlık yapmaktır. Öğretmen, öğrencilere anlamlı ve özgün metinler sağlar, dilbilgisi ve kullanıma yönelik sorular sorarak onların yaratıcı olmalarına yardım eder. Gerekecekçe ya da öğrenci istemedikçe açıklama yapmaz ve öğrenmeye karışmaz.

- Metindeki ana konu ile onu destekleyici alt konuların ve onu oluşturan kişinin bu metinle ne yapmayı amaçladığının anlaşılması öğrenciye sorular yöneltir'(Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2002: s.17).

-Öğrencilerin anlamadıkları yerde önbilgilerine başvurmalarına (İngilizce) izin verilir.

4.1.2.İkinci Yabancı Dil Olarak Almanca Dersinde Görsel İşitsel Araçlar

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte okullardaki yabancı dil eğitiminde kullanılan materyal de bu gelişmeden nasibini aldı. Sağlıklı bir yabancı dil eğitimi için sadece öğretmen – öğrenci ikilisinin yeterli olmadığı gerçeğinden hareketle, yardımcı araç – gereçlerin araştırılmasında fayda vardır. ' Bu araç – gereçleri üç grupta inceleyebiliriz.

A. Görsel Araçlar

1. Kitaplar
2. Yazı tahtası
3. Resimler
4. Gerçek eşyalar ve modeller

5. Projektörler ve grafikler

B. İşitsel Araçlar

1. Radyo
2. Pikap ve plaklar veya CD'ler
3. Teyp ve Ses Bandları

C. Görsel İşitsel Araçlar

1. Film makinası ve hareketli filmler
2. kapalı devre televizyon
3. Video, VCD, DVD
4. Bilgisayarlı video
5. Bilgisayar dil programları
6. İnternet

Bu araç – gereçler öğretmeni tembelliğe sevk etmemeli, araç – gereçler ile öğretmen ders içinde görev paylaşımı yapmalı' (Bausch, 1991: s.237.).

Video, VCD ve DVD ile yabancı dil yabancı dil öğretimi uygulamalarına özellikle son yıllarda ülkemizde de ayrı bir önem verilmektedir. Bizde bu nedenle bu üç araç – gereç üzerinde yoğunlaşacağız.

4.1.2.1.Video, VCD ve DVD ile Yabancı Dil Öğretimi

Son yıllarda, ders kitapları, teyp ve dil laboratuvarlarının yanı sıra bir görsel – işitsel araç olan video, VCD, DVD’de eğitimde yerini almıştır. Bu üç aracın getirdiği yenilikler görüntü ve sesin aynı anda öğrenciye verilmesidir. Video, VCD ve DVD ile yapılan eğitim hem göze hem de kulağa hitap eder. Bu araçlar kendi başına kullanıldığı gibi eğitimde kullanılan diğer araçlarla bir arada da kullanılabilir.

‘Video, VCD ve DVD hem bilgi deposu, hem de gösteri araçlarıdır. Doğal yaşamın sınıfta en iyi şekilde sergilenmelerini sağlar. Video, VCD ve DVD filminin kısa bir sahnesinde pek çok ileti bulunabilir. 3-5 dakika süren kısa bir programa bir saatlik ders sığdırılabilir. Bu nedenle yabancı dil öğretiminde de Video, VCD ve DVD etkili araçlar olarak kullanılmaktadır’ (Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı,2002:s.23). Özellikle öğrenilen dilin iletişim görüntüsü video, VCD ve DVD filmleriyle öğrencilere somut ve canlı bir şekilde verilebilir. Öğrenci bir diyalog içinde rol alan kişilerin cinsiyetini, kıyafetlerini, birbirlerine olan yakınlıklarını, sosyal statülerini, ne yaptıklarını ve ne hissettiklerini rahatça görebilir. Bunların yanı sıra paralinguistik özellikler olarak da bilinen tonlama, vurguyu doğru kullanma, dilin melodisi gibi özellikleri iletişimde her zaman kullanılan yüz ifadelerini, el hareketlerini ve vücut dilini kısaca tüm davranışlarını gözleyebilir ve olayı daha iyi anlayabilirler. Bu yönleri ile video, VCD ve DVD yabancı dil öğretiminde son yıllarda en çok kullanılan öğretim araçlarından; video, VCD ve DVD ile öğretim de en önemli tekniklerden biri olmuştur.

4.1.2.2.Video, VCD ve DVD ile Yapılan Yabancı Dil Öğretiminin Yararları

‘Video, VCD ve DVD doğal yaşamdaki dil kullanımını en iyi şekilde gösterirler ve örnekler. Son yıllarda yabancı dil öğretiminde en geçerli yaklaşımın iletişimsel yaklaşım olduğu vurgulanmaktadır. Bu yaklaşıma göre, yabancı dil eğitiminde hedef, öğrencinin o dili kullanan toplum içinde toplumun diğer bireyleriyle kolayca iletişim kurabilmesini sağlamaktır. Doğal yaşamdaki dilin kullanımını örnekleyen video bunu en iyi şekilde sağlar’ (Anadolu Lisesi İngilizce Öğretim Programı, 2002: s.24).

Ayrıca Video, VCD ve DVD hem dinleme hem görme hem de gördüğünden anlam çıkarma becerilerini pekiştirir. Aynı zamanda öğrencinin yaratıcılık gücünün gelişmesini de sağlar. Ancak öğrencilerin yaşına, sosyo-kültürel ve bilişsel gelişmelerine uygun gösterimlerin sağlanması çok önemlidir.

Video, VCD ve DVD ile Dersin İşlenişi

Video, VCD ve DVD ile ders işleyen bir öğretmen aşağıdaki etkinliklerden birini ya da bir kaçını derste uygulayabilir.

Video, VCD ve DVD Filmini İzlemeden Önce:

a. Yalnızca görüntü seyredilip olayla ilgili sorulara cevap verilebilir. Bazen de ses açık ama görüntü kapalı olarak izlenir ve öğrencilerin olayı tahmin etmeleri istenebilir.

b. Filmin konusuyla ilgili sorular öğrencilere dağıtılır ve filmi izlemeden tahmini olarak sorulara yanıt vermeleri istenebilir.

Video, VCD ve DVD Filmi İzlenirken:

a. Filmi izlerken öğrencilerin kısa notlar almaları istenebilir, bu çalışma her düzeyde yapılmayabilir.

b. Filmi izlerken öğrencilerden daha önce verilen soruların cevaplarını kontrol etmeleri ve eksik ya da yanlış bilgileri yazmaları istenebilir.

c. Öğrencilere ya da gruplara değişik görevler verilerek herkesin farklı özelliklere dikkat etmeleri söylenebilir. Söz gelimi, biri kıyafetlere, diğeri olayın geçtiği yere, diğeri olayın kahramanlarına daha çok dikkat edebilir, daha sonra herkes olayla ilgili gözlemlerini anlatır.

d. Olayın başlangıcı izletilebilir, devamını öğrencilerin söylemeleri istenebilir.

Video, VCD ve DVD Filmi İzledikten Sonra

a. Filmi izledikten sonra ayrıntılı cevap istenir.

b. Filmdeki konuşmalar tümceler hâlinde ya da olayı görüntüleyen resimler karışık olarak verilir, öğrencilerden bunları filmdeki olayın akışına göre sıraya koymaları istenir.

c. Filmde geçen olayı öğrenciler birbirlerine özetleyerek anlatabilirler.

d. Sınıf iki gruba ayrılır, bir grup dışarı çıkar, diğerk grup sınıfta kalıp filmi izler. Daha sonra dışarıdaki gruba filmin konusu anlatılır. Ya da sınıf iki gruba ayrılır, bu gruplara ayrı ayrı filmler izlettirilir, sonra bir araya getirilir ve izlenen filmle ilgili soru kâğıtları karışık olarak dağıtılır. Öğrencilerden bu sorulara cevap vermeleri istenir.

‘Yukarıdaki nerilen işlem basamaklarından farklı bir yaklaşım da izlenebilir. nemli olan amacın iyi belirlenmesi ve film ile geçen her dakikanın en işi şekilde değerlendirilmesidir’ (Anadolu Lisesi İngilizce Dersi ğretim Proğramı, 2002: s.25) .

BEŞİNCİ BÖLÜM

5.1.DÖRT DİL BECERSİNİN ÖĞRETİMİ

Bu bölümde, sınıf içinde bir yabancı dil dersinin nasıl işleneceği üzerinde duracağız. Yabancı dil öğretiminde dört temel dil becerisi olan dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerini geliştirme esas olduğu için bu bölümün alt başlıkları olarak dinleme öğretimi, konuşma öğretimi, okuma öğretimi ve yazma öğretimi ele alınmış ve bu bölümde sınıf içi uygulamalara yer verilmiştir. 'Ancak becerilerin bütüncül bir yaklaşımla verilmesinin iletişimci yaklaşımın temel ilkelerinden biri olduğu unutulmamalıdır' (Demirel, 1990: s.23).

5.1.1.Dinleme Öğretimi

'Dinleme öğretiminde amaç, öğrencilerin amaç dildeki sesleri tanımak, bir bütünlük içinde yer alan vurgulama ve tonlamaların neden olduğu anlam değişikliklerini fark etmek ve en önemlisi de konuşmacıdan gelen iletiyi tam ve doğru olarak anlamasını sağlamaktır'(Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı,2002:s.26). Normal hızla konuşulduğunda, konuşmacıdan gelen mesajın anlaşılmasında en küçük ayrıntıların anlaşılmasından çok, genel bir bilginin alınmış olması çok önemli olmaktadır. Ayrıca dinleyicinin seçici olması ,zaten etkin bir iletişimde temeldir. Yani her şeyi değil, iletinin anlaşılmasında gerekli noktaları algılama ve dikkatini verme çok önemlidir. Dinleme alıştırmaları yaparken metnin 2 ya da en çok 3 kez tekrarlanması gerekir. Metin sınıfın düzeyine uygun olarak seçilmiş ise daha fazlasına gerek kalmayacaktır'(Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2002: s.26).

Dinleme Öğretiminde İzlenecek Sıra

Dinleme Öncesi Etkinlikler

a. 'Tanıtma: Dinlenecek konu hakkında söyleşi, tartışma, beyin fırtınası gibi tekniklerle genel bilgi verilir.

b. Kestirme: Öğrencilere dinlenecek konunun başlığı, resim ve diğer ipuçları verilerek dinlenecek metnin ne hakkında olacağını kestirmeleri istenir. Bunda amaç, öğrencilerin dinleyecekleri konu ile hangi iletinin verilmek istendiğini önceden kestirebilmesidir.

c. Sahnenin Oluşturulması: Bu özellikle başlangıç düzeyindeki öğrenciler için oldukça yararlıdır. Orta ve ileri düzeydeki Öğrenciler için de zaman zaman kullanılır. Sahneyi oluşturma, dinlenecek metinde geçen olayın görsel araçlarla canlandırılmasıdır. Bunda amaç, öğrencilerin duyduklarını görsel olarak da görmelerini sağlamak ve böylece metni daha iyi anlamalarına yardımcı olmaktır. Sahne oluşturulurken kişiler, yer ve zaman görsel ipuçlarıyla tahtaya çizilerek tepegöz ve bilgisayar kullanılarak gösterilir. Konunun özelliğine göre gerçek objeler, modeller, duvar resimleri gibi değişik görsel araçlardan yararlanılır.

d. Yeni Sözcüklerin Öğretimi: Dinlenecek metinde geçen yeni sözcükler, metnin genelinde anlaşılmasını önleyecek ise ya da anahtar sözcükler varsa bunlar üzerinde durulur'(Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2002: s.26).

Dinleme Anındaki Etkinlikler

a. 'Metin öğrenciye dinletilir. Dersin hedeflerine uygun alıştırmalar yapılır.
b. Metin dinlenilirken bazı sesleri tanımaları istenir (Bu aşamada öğretmen teyp kullanıyorsa durdurup öğrencilere az önce ne duyduklarını sorar. Sesleri tanımalarına ve anlam ayırt etmelerine yardımcı olmaya çalışır. Örneğin; ağlayan bir bebek, araba motoru ve polis düdüğü gibi). Bu seslerin bütünü kestirmede nasıl ipuçları verdikleri tartışılır.

c. Bu aşamada öğretmen, başlangıç düzeyindeki öğrencilere ders veriyorsa tekrar alıştırmalarına yer verebilir. Bu çalışmayla daha çok sesletimin doğru olarak öğrenilmesine yardımcı olunur. Ancak tekrar alıştırmalarından çok öğrencinin bol miktarda aynı sözcüklerin sesletimlerini duymalarını sağlamak daha yararlıdır.

d. Orta ve ileri düzeydeki öğrencilerin dinlerken kitapta olan ya da öğretmen tarafından hazırlanan dinlediğini anlama ile ilgili sorulara cevap vermeleri istenir' (Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2002: s.27)

Dinleme Sonrası Etkinlikler

a. Dinlenen metinle ilgili ayrıntılı sorulara yanıt verilir.

- b. Dinlenen metnin sözlü ya da yazılı olarak özeti çıkarılır.
- c. Dinlenen metinle ilgili eğitsel oyunlara ve iletişimsel çalışmalara yer verilir

5.1.2.Konuşma Öğretimi

'Yabancı dil öğretiminde genel amaçlardan biri, belki de en önemlisi öğrencilerin öğrendikleri dili anlaşılır biçimde konuşabilmesidir. Konuşma, bilişsel becerilerin yanı sıra psiko-motor becerilerin gelişmesine bağlı olarak gelişmektedir' (Müller,1994: s.25).

Konuşma öğretimi yabancı dil öğretiminin her aşamasında yapılmaktadır. Özellikle soru-cevap tekniğinin kullanılmasında, ikili ya da grup çalışmalarında sık sık konuşma öğretimine yer verilmektedir.

Konuşma becerisini kazanan kişilerin yalnızca dilin kurallarını ve sözcüklerin doğru sesletimini öğrenmeleri yeterli olmamakta; sözel olmayan kimi davranışları da bilmeleri gerekmektedir. Doğal iletişimde kısa yanıtların hatta bazen sözel olmayan yanıtların da çok geçerli olduğu düşünülürse başlangıç düzeyinde olan bir öğrencinin bile anlamlı iletişim kurması onu yüreklendirebilir. Özellikle başlangıç düzeyinde çoğu söz, eylem, klişeler halinde öğretilebilir.

Konuşma becerisini geliştirmeye dönük olarak yabancı dil öğretmenlerinin en çok kullandıkları alıştırmalar ve izlenecek sıra aşağıdaki gibi olabilir.

Anlamlı Alıştırmalar: 'Dilin kurallarını ve yapılarını Öğrenmek için anlamlı olarak yapılan alıştırmalardır. Bu tür alıştırmaların düşünmeden otomatik olarak değil, düşünerek ve üreterek yapılması önemlidir. Daha çok soru-cevap tekniğinin uygulanmasına dönüktür. Ayrıca bir konuda yorum ve yargıya varmak için anlamlı tümceler kurarak yapılan çalışmalar da bu gruba girmektedir. Bir resmi betimleme anlamlı bir alıştırma tipidir' (Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2002: s.28).

İletişimsel Alıştırmalar: 'Dilin kurallarını ve yapılarını öğrenirken dili kullanmak için diyaloglar, söylevler, tartışmalar, rol yapma ya da okuma tiyatrosu, hazırlıksız konuşma ya da doğaçlama, öykü anlatma, iletişimsel oyunlar ve drama gibi alıştırmalar yapılır'(Anadolu Lisesi İngilizce Dersi

Öğretim Programı ,2002:s.28). Özellikle bir amaç için (bir partiye arkadaşını davet etme) konuşma, bir bilgi açığını doldurmak için konuşma ve duygu ya da görüş paylaşmak için konuşma iletişimsel alıştırmalara örnektir.

Konuşma becerisini geliştirmeye dönük olan bu alıştırmalardan öğrencilerin düzeylerine uygun olanlar seçilmeli ve bunlar sınıf içinde kullanılmalıdır.

Amaç dili anlaşılır bir şekilde konuşmak çok önemlidir. Bu nedenle sesletim çalışmaları yapmakta da yarar vardır. Sık sık kaset, CD, video gibi araçlar kullanılarak sesletim çalışmalarının doğru yapılması gereklidir.

5.1.3.Okuma Öğretimi

'Okuma, bilişsel davranışlarla psikomotor becerilerin ortak çalışmasıyla yazılı sembollerden anlam çıkarma etkinliğidir. Okuma işi gözlerin ve ses organlarının çeşitli hareketleri ve zihnin yazılı sembolleri anlamasıyla oluşur. Okuma yoluyla yazar ile okuyucu arasında bir ilişki kurulmaktadır. Okuyucudan, bir yazarın iletmek istediği iletinin ne olduğunu anlaması istenir' (Hosch-Macaire, 1996: s.8).

Okumanın belirli özellikleri bulunmaktadır. Bunlardan ilki okunan metinden anlam çıkarılmasıdır. Eğer kişi bir metni okuduğunda anlam çıkaramıyorsa bu okuma değildir. Özellikle yabancı dil öğretiminde bu tür okumalar belli sözcükleri seslendirmenin ötesine geçemez. Bu anlamda okuma bir metnin ya da sözcükler grubunun söylenmesi olarak görülmektedir. 'Yani yazılı bir metni hiçbir anlam çıkarmadan sadece sözcükleri doğru söyleyebilmek amacıyla okumak gerçek anlamda okuma değildir. Bir başka kişinin okuduğunu dinlemek ve anlamak da okuma sayılmaz. 'Yabancı dil sınıflarında çoğu kez öğretmen bir metni okurken öğrenciler de onu dinlemektedirler. Bu durumda öğretmen ne okuduğunu kendisi görmekte öğrenciler de yalnızca dinleme yetilerini geliştirmektedirler. Bu çalışma okumadan çok sesletimi geliştirmeye dönük olmaktadır' (Ehlers-Swantje, 1992: s.6).

Okuma öğretiminin amacı; öğrencilerin ilgi, yetenek ve yabancı dil düzeylerine göre farklılık gösterebilir.

Okumada esas amacın, yazarın vermeye çalıştığı mesajın ne olduğunu anlama olduğu vurgulanmalıdır. Özellikle yabancı dil metinlerinde yazılan her sözcüğün ve cümlenin anlamını tam olarak çıkarmak güç olabilir; ancak yazarın ne söylemek istediği anlaşılırsa okuma amacına ulaşılmış demektir.

5.1.4.Yazma Öğretimi

'Yabancı dil öğretiminde, dört temel dil becerisi zincirinin son halkası olarak "yazma becerisi" bulunduğu kabul edilmekte, belki bu nedenle bu becerinin geliştirilmesi sona kalmaktadır. Kimi yabancı dil öğretmenleri de yazmayı sınıf içi öğretim etkinliğinden çok sınıf dışında bir ödev olarak değerlendirmektedirler. Oysa dil öğretiminde sözlü iletişim kadar yazılı iletişim de önemli olmakta ve bu becerinin geliştirilmesine konuşma kadar önem verilmesi gerekmektedir. İletişimci oyunlar yolu ile yazma alıştırmaları son derece eğlenceli hale getirilebilir ve yazma becerisi başlangıç düzeyinden itibaren etkin bir biçimde geliştirilmeye başlanabilir. Sözlü iletişim kurarken yapılan dil yanlışlıkları hoş görü ile karşılanırken yazılı iletişim kurmada aynı hoşgörü gösterilmemekte, dili doğru ve düzgün kullanma önemli olmaktadır' (Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2002: s.30). Dili ve o dilin kurallarını doğru kullanmanın yanı sıra bir mesajı doğru olarak anlatabilme de çok önemli olmaktadır. Bu nedenle yazma becerisini mekanik bir süreç olarak değil, eleştirel bir düşünme süreci olarak algılamak ve bilmek gerekir.

Sınıf içi uygulamalarda yazma becerisini geliştirmeye dönük çalışmalara yer verilmeli, özellikle her düzeyde noktalama işaretlerine ve yazım kurallarına dikkat edilmelidir. Sınıf içinde yer alacak yazma çalışması şu üç aşamada ele alınabilir.

1. Kontrollü Yazma
2. Güdümlü yazma
3. Serbest Yazma

Kontrollü Yazma

Her düzeyde kontrollü yazma çalışmasına yer verilebilir. Bu çalışmayla öğrencilerden yer değiştirme alıştırmalarında olduğu gibi verilen sözcükleri ve tümce yapılarını aynen ya da istenilen değişiklikleri yaparak yazmaları istenir.

Kontrollü yazma çalışmaları ile öğrencilere, amaç dildeki sözcükleri ve yapıları doğru biçimleriyle yazma olanağı verilmektedir. Sınıf içinde kontrollü yazma çalışmalarına dönük; yer değiştirme, dönüştürme, örneğe uygun bir kompozisyon yazma, yeniden sıraya koyma, sorulara yanıt vererek paragraf yazma ve tamamlama gibi alıştırmalar yapılabilir.

Güdümlü Yazma

Güdümlü yazma çalışmalarıyla öğrencilerin öğrendikleri sözcükleri ve tümce yapılarını kontrollü bir şekilde kullanmaları ve anlamlı bir paragraf oluşturmaları istenmektedir. Sınıf içinde güdümlü yazma çalışmalarına dönük; not alma, dikte yapma, dikteli kompozisyon, özetleme, öz yazma ve ana hatları belirleme gibi alıştırmalar yapılabilir.

Serbest Yazma

Serbest yazma çalışmalarıyla öğrencilerden duygu ve düşüncelerini kendi tümceleriyle göre ve yazım kurallarına dikkat ederek yazmaları istenir. Genellikle iki ya da çok konuda verilen başlıklardan biri seçilip bir kompozisyon yazılması istenir. 'Çoğu kez de bu yazılar 250-300 sözcükle sınırlı tutulmaktadır. Sınıf içinde serbest yazma çalışmalarına dönük; betimleme, kompozisyon yazma, öyküleme, tartışma, görüş bildirme, mektup yazma ve edebî yazılar yazma gibi alıştırmalar yapılabilir' (Anadolu Lisesi İngilizce Dersi Öğretim Programı, 2002: s.31).

ALTINCI BÖLÜM

6.1.İKİNCİ YABANCI DİL DERSİ OLARAK ALMANCANIN ÖĞRETİLMESİNDE KULLANILAN MATERYALLER: SORUNLAR-ÖNERİLER

Yabancı dil derslerinde dersin akışını, gidişatını ve kalitesini etkileyen birçok unsur vardır. Bunlara çalışmamızın başında değinmeye çalıştık, yalnız bu unsurlardan en önemlilerinden biri de derste kullanılan materyallerdir. Çalıştığım okullardaki kendi deneyimlerime dayanarak, öğrenci ve almanca öğretmeni arkadaşarımla yaptığım görüşmeler sonucunda, başlangıç için ve diğer aşamalar için kullanılabilir en uygun materyallerden biri Ping Pong 1-2'dir. Bu kitaplar, bizim tercih ettiğimiz iletişimci yaklaşım yöntemi için düşünülebilir en uygun kitaplardan biridir. Şu an pilot uygulama okulları olan Anadolu Öğretmen Liselerinin hazırlık, 1., 2., 3. sınıflarında rahatlıkla okutulabileceğini düşünmekteyiz. Bu kitapların en belirgin özelliklerini kısaca aşağıdaki gibi özetleyebiliriz.

Daha öncede belirttiğimiz gibi bu kitaplar iletişimci yaklaşım yöntemine uygun olarak tasarlanmıştır. -Ping pong 1-, Almanca ile yeni tanışan öğrenciler için uygun olup, kitabın yanı sıra, çalışma (alıştırma) kitabı, öğretmen kitabı, kaset ve video gibi dersi destekleyen yardımcı araç gereçler de mevcuttur. Kitabımızın sol üst köşesinde metinle ilgili olarak kullanılabilir araç-gereçler sembolik olarak gösterilmektedir. Ping pong 1-2'de konuları renklendiren ve dersin akışını zevkli hale getiren fotoğraf ve karikatürler yer almaktadır. Öğrenciler sözcükleri ve kavramları tanımasalar bile, bu fotoğraf ve karikatürler sayesinde konu ile ilgili olarak onlarda bir fikir oluşmaktadır. Yine kitapta yer alan konular güncel olup, öğrencilerin günlük hayatta kullanabilecekleri terimlere ve kavramlara yer verilmektedir.

Örn.: Okul içinde geçen konuşmalar.

“Ich habe vier stunden Mathe.

Mathe ist blöd

Ich habe zwei Stunden Physik

Das geht.” (Ping Pong 1, S.35)

Aile içinde geçen konuşmalar, kullanılan terim ve kavramlar.

“-Papi, was machst du denn?

-Ich arbeite.

-Was arbeitest du denn?

-Lass mich doch.

Ich möchte in Ruhe arbeiten.” (Ping Pong 1, S.26)

Boş zamanlarda ve sportif etkinliklerde geçmesi olası diyaloglar, terimler ve kavramlar.

“Marina ist 15.

Sie trifft gern

Freunde.

Sie sitzen zusammen

und hören Musik.

Am Samstag gehen

sie tanzen.” (Ping Pong 1, S.102)

‘Fussball ist der beliebteste

Sport in Deutschland. Fast

jeder Junge möchte einmal

Fussballspieler werden.’ (Ping pong 1, S.102)

Görüldüğü gibi seçilen metinler ve diyaloglar güncel olup, okul çağındaki çocuklar ve gençler için hazırlanmıştır. Kitabımızda Türkçe açıklama ve diyaloglara yer verilmemektedir. Dil bilgisi kuralları metnin ve diyalogların arasına serpiştirilmiş olup, her ünitenin sonunda pekiştirme amacı ile tablo şeklinde yer almaktadır.

Örn.:

Fragepronomen

Nominativ	Akkusativ
Sachen: <u>Was</u> ist das? Ein Cassetenrecorder	Sachen: <u>Was</u> hast du denn da? Einen Cassetenrecorder.
Personen: <u>Wer</u> ist das? Der Mathelehrer.	Personen: <u>Wen</u> kennst du hier? Den Jungen da.

(Ping Pong 1: s.67)

Kitabın her ünitesinde olayları ve diyalogları yorumlayan sevimli bir çizgi kahramanımız var, ismi Sihirbaz (Der Zauberer). Bu kahramanımız bazı olayları doğru, bazılarını ise yanlış yorumlayarak öğrencileri düşünmeye sevk edip, tartışma ortamı yaratılmasında yardımcı oluyor.

Kitabımızı bir de üniteler bazında tanıtmaya çalışacağız. Ping Pong 1, 8 üniteden, Ping Pong 2 ise yine 8 üniteden oluşmaktadır. Ping Pong 1'deki üniteleri aşağıdaki gibi sıralayıp, hangi becerilerin kazanılabileceğini özetlemeye çalışacağız.

1. Ünite

Selamlama.

Kendini ve başkasını tanıma-tanıtma.

İkamet adresini sorma-söyleme.

Yaşını sorma-söyleme.

Telefon numarasını sorma-söyleme.

2. Ünite

Biri hakkında bilgi sorma.

Kendisi ve başkası hakkında bilgi sorma-söyleme.

Birini davet etme.

"Ich möchte" fiili ile bir isteğini ifade etme.

3. Ünite

Kendisi ve başkaları hakkında haberler verme.

Nesneleri tanıma ve onları özdeşleştirme.

4. Ünite

İnsanlar hakkında yargıya varma.

Bir şey isteme, rica etme.

Bir şey ikram etme.

Birini bir şey yapmaya teşvik etme.

Bir olay hakkında haber verme.

-Sen- ve -Siz- hitap şekilleri.

5. Ünite

Boş vaktinde etkinliklerinden söz etme.

Randevulaşma.

Bir olayı-nesneyi değerlendirme.

Saati söyleme-sorma.

Gün ve yıl terimlerini ifade etme.

- Bir şeyi reddetme.
- Üzüntüsünü ifade etme.
- Birini eleştirme.
- Yön ile ilgili ifadeler kullanma.

6. Ünite

- Yer ve yön terimlerini kullanma.
- Bir yeri tanımlama.
- Sebep sorma.
- Bir yargıya varma.
- Kişileri tanımlama.
- Birini davet etme.
- Tarihi söyleyebilme.
- Birini ikna etme.
- Bir şeyi reddetme.

7. Ünite

- Bir şeyi karşılaştırma.
- Bir şeyi değerlendirme.
- Kendi eğilimlerini ifade edebilme.

8. Ünite

- Geçmiş bir olay ile ilgili bilgi verme.
- Özür dileme.
- İzin isteme.
- Fiyat ve kalite sorma.
- Gerekçe gösterme.

Sağlıklı bir yabancı dil eğitimi için sadece hedef dili öğretmek yetersiz kalabilir, o dilin konuşulduğu ülkenin kültürünü, coğrafyasını, tarihini ve sosyal yapısını da öğretmek faydalı olabilir. Ping Pong 2’de bu kavramlara yüzeysel olarak yer verilmektedir. Bu kitapta yine Ping Pong 1’de olduğu gibi oyunlara ve bulmacalara yer verilmekte, bu suretle ders monotonluktan kurtulmaktadır.

Ping Pong 2’de dil bilgisinin işlenişi Ping Pong 1’deki gibi olup, ünitelerde ele aldığı dil bilgisi konularını olduğu gibi aşağıda gösterebiliriz:

1. Ünite

- Modalverben wollen/sollen-Nomen im Dativ.
- Personalpronomen im Dativ (Singular)- Verben mit Dativ und Akkusativ –Propositionen (Ort) mit Dativ.

2. Ünite

Präpositionen mit/ohne –Nebensätze mit dass/weil-
Genitiv –Personalpronomen im Dativ (Plural)-
Wechselpräpositionen mit Akkusativ oder Dativ.

3. Ünite

Adjektive im Nominativ, Dativ und Akkusativ
(mit dem bestimmten oder unbestimmten Artikel)-
Personalpronomen im Akkusativ

4. Ünite

Adjektive als Nomen-lokale und temporale Präpositionen mit Dativ-
indirekte Frage- regelmässige und unregelmässige Verben im Präteritum-
Modalverben im Präteritum.

5. Ünite

Reflexive Verben –Verben mit Präposition-
dieser/jeder/mancher –Steigerung des Adjektivs-
Nebensätze mit obwohl – Wortbildung (Nomen + Adjektiv)-
Fragepronomen worüber//worauf/wofür/woran

6. Ünite

Nebensätze mit wenn/während/als/nachdem/
Plusquamperfekt- Futur

7. Ünite

Passiv –Relativsatz (Relativpronomen im Nominativ, Akkusativ, Dativ)

8. Ünite

Nomen, Adjektive und Verben mit präposition –
Reflexive verben mit Dativ und Akkusativ-
Wortstellung im Satz-Konjunktiv 2

(Ping Pong S.3-4)

Ping Pong 2'de dil bilgisine biraz daha fazla ağırlık verilmiş, yalnız bu kurallar metne çok iyi işlenmiş, yine ünitelerin sonunda tablo şeklinde yer almaktadır.

YEDİNCİ BÖLÜM

7.1. KONU İLE İLGİLİ YAPTIĞIMIZ ÇALIŞMA, ANKET VE BUNLARIN SONUÇLARI

Ziyaret etme fırsatı bulduğumuz bazı okullarda öğretmen ve öğrencilerle ikinci yabancı dil kavramı ve Almanca hakkında görüş alışverişinde bulunduk, yine daha önce görev yaptığım İbrahim Gündüz Anadolu Lisesi'nde (Konya/Karaman) kendi öğrencilerime konu ile ilgili anket uygulayıp onların görüşlerini aldım. Anket yaptığım sınıf Lise-2 yabancı dil bölümü ve sınıfta 26 öğrenci vardı. Bu öğrencilerin tamamına yakını gelecekte yabancı dil öğretmeni olmak istiyordu, yani İngilizce öğretmeni, Almanca öğretmenliğini ise, İngilizce bölümünü kazanamadıkları taktirde tercih edeceklerini belirtiyorlardı. Bu öğrenciler haftada 10 saat İngilizce, 4 saat Almanca dersi görüyorlar, yalnız daha önce okulda düzenli olarak Almanca öğretmeni bulunmadığı için bu derste olmaları gereken seviyenin oldukça altındaydılar, yine de İngilizceden gelen bir yabancı dil öğrenme alışkanlığı olduğu için, Almanca öğrenme konusunda pek sıkıntı çektiklerini söyleyemeyiz.

Aşağıda, ankette sorduğumuz soruları ve aldığımız cevapları rakamsal olarak ele alıp, bununla ilgili değerlendirmeleri yapmaya çalışacağız.

-Okullarda ikinci yabancı dil dersinin gerekliliğine inanıyor musunuz?

Evet 12

Hayır 14

Sınıfta, ikinci yabancı dilin gerekli olduğunu düşünen öğrencilerin tamamı kız öğrenciler. Bu öğrenciler gelecekte iki yabancı dil bilmenin kendilerine bir iş edinme sırasında yardımcı olacağını ve birden fazla yabancı dil bilerek tercih sebebi olabileceklerini düşünmektedirler. İkinci bir yabancı dilin gerekli olduğunu düşünmeyen öğrenciler ise, kendilerinin gelecekte İngilizce öğretmeni olmak istedikleri, bu aşamada sadece bir yabancı dil öğrenmenin yeterli olacağını düşünmektedirler. Bazı İngilizce öğretmenleri de yine bu paralelde görüş bildirdiler, hatta farklı branşlardaki bazı öğretmen arkadaşlarım, değil ikinci yabancı dil, birinci yabancı dilin gerekliliğine dahi inanmıyor. Bunun yerine kendi anadilimize ağırlık vermemiz gerektiğini düşünüyorlar.

Bu veriler doğrultusunda bizim ülkemizde yabancı dil bilincinin henüz tam olarak yerleşmediğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Öğretmen arkadaşlar derslerdeki yabancı dili gereksiz görüyor, öğrenciler ise yabancı dil kavramını, meslek edinmelerine (iş bulma) yardımcı olması noktasında faydalı görüyorlar. Bunda elbette bizim ülkemizin içinde bulunduğu sosyo-ekonomik durumunda büyük oranda katkısı var. Çünkü gençlerimizde ekonomik anlamda gelecek kaygısı var. Avrupa ülkelerinde ise bizimkine benzer endişeler olmadığı için, birden faza yabancı dil öğrenmeyi sosyal bir ihtiyaç, dünya vatandaşı olma yolunda vazgeçilmez bir unsur olarak görüyorlar.

-Öğrendiğiniz birinci yabancı dilin (İngilizce), ikinci yabancı dile etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet 18

Hayır 8

Sınıftaki öğrencilerin büyük bir çoğunluğu rakamlardan da anlaşıldığı gibi birinci yabancı dilin, öğrenilen ikinci yabancı etkisi olduğu düşünülmektedir. Yine öğrencilerin yaptığı açıklamalara göre bu etki olumlu olduğu gibi olumsuz da olabiliyor.

'Almanca ve İngilizcenin aynı dil ailesine mensup olduğunu düşünürsek, her iki dilin de benzerlik taşıdığını söyleyebiliriz'. (Fremdsprache Deutsch: 1/1999 s.15). Her iki dilde benzerlikler taşıdığından, özellikle dersin başlangıç safhasında sözcük öğretilmesi ve öğrenilmesi sırasında her iki dilin birbirini etkilediği açık bir şekilde görülmektedir. Bu etkileşimin olumsuz olabileceğini düşünmemekle beraber, tam tersi, dersin işlenişine kolaylık sağlayacağını düşünmekteyim.

-Öğrendiğiniz birinci yabancı dil ile ikinci yabancı dili karşılaştırdığınız durumlar oluyor mu?

Evet 19

Hayır 7

Sınıftaki öğrencilerin büyük çoğunluğu her iki dili de karşılaştırdıklarını ifade ediyorlar. Anlaşılmayan konularda Türkçe yerine, Almanca'ya daha çok benzeyen İngilizce'ye başvurduklarını ifade ediyorlar.

Bu durum bize yine diller arası akrabalıktan doğan benzerliklerin, öğrenme sürecinde sağlayacağı kolaylıkları gösteriyor. Daha önce öğrenilen bir yabancı dilin, öğrenilen ikinci yabancı dile olumlu etki yaptığını gözlemledim. Bu öğrenciler Almanca dersinde, anlamadıkları konularda İngilizce'ye başvurup sorunu çözmeye çalışıyorlardı.

-Bu karşılaştırmaları hangi konularda yapıyorsunuz?

Sözcük	Evet 18	Hayır 8
Cümle Yapısı	Evet 14	Hayır 12
Dil Bilgisi	Evet 7	Hayır 19
Telaffuz	Evet 12	Hayır 14

Sınıftaki öğrencilerin çoğunluğu –sözcük- öğrenme ve kavrama konularında Almanca ve İngilizce'yi karşılaştırdıklarını belirtiyorlar, buna karşılık cümle yapısı (cümle oluştururken), dil bilgisi ve telaffuz çalışmalarında karşılaştırma yöntemine ağırlık olarak başvurmadıklarını ifade ediyorlar.

Bu durum, yine iki dil arasındaki akrabalık ile izah edilebilir. Yalnız sözcükler arasındaki benzerlik, dillerin diğer unsurlarından daha fazla benzerlik göstermekte (öğrencilerin tercihi doğrultusunda). Öğrenciler, Almanca'nın dil bilgisi kurallarının İngilizce'den daha zor ve karmaşık olduğunu düşünmekte, cümle yapısının ise bazı noktalarda benzerlikler taşıdığını, sözcüklerin telaffuzunun ise biraz farklı olduğunu ifade etmektedirler.

-Kullanmakta olduğunuz Almanca ders kitabından memnun musunuz?

Evet 13

Hayır 13

Öğrencilerin bu konudaki eğilimi tam olarak açık değil, yalnız yaptıkları açıklamaya göre kitabın seviyesi kendi seviyelerine uygun ve anlaşılır. Diğer bir grup öğrenci ise kitabın kendi seviyelerinin oldukça altında olduğunu düşünüyorlar.

Bu okulda düzenli olarak bir Almanca öğretmeni bulunmadığı için, sınıfın seviyesi olması gerekenden oldukça aşağıda idi. Bu sebepten dolayı, okul idaresince uygun görülen kitap "Wir Lernen Deutsch". Bu kitap başlangıç dersi için uygun, yalnız belirttiğimiz gibi Anadolu Lisesi yabancı dil bölümü öğrencileri için seviyenin oldukça altındaydı.

-Almanca dersinde anadilinizin (Türkçe) kullanılmasını istiyor musunuz?

Evet 12

Hayır 14

Almanca dersinde anadilimizin kullanılmasını isteyen öğrenciler, Almancanın zor bir dil olduğu gerekçesi ile açıklamaların Türkçe yapılmasını istiyorlar. Geriye kalan grup ise dersin Almanca yapılması yönünde tercih bildirdiler.

Aynı öğrencilere bu soruyu İngilizce için sorduğumda, öğrencilerin tamamına yakını, dersin İngilizce işlenmesi yönünde görüş bildirdiler. Bu durum belki de öğrencilerin o zamandaki durumları ile izah edilebilir, çünkü ilköğretim okulundan itibaren İngilizce ile iç içe olup, meslek olarak ta İngilizce öğretmenliğini hedefleyen öğrencilerden böyle bir tercih beklenebilir.

-Almanca dersinde yardımcı araç-gereçler kullanılmasını faydalı buluyor musunuz?

Evet 26

Hayır -

Bu soruya sınıfın tamamı –evet- cevabını vererek yabancı dil dersinde yardımcı araç-gereçlerin öğrenciler için ne kadar önemli olduğu ortaya çıkıyor. Ne var ki çalıştığım okulun mevcut şartlarında değil araç-gereç, ders kitabı seçiminde bile öğretmenin görüşü ve düşüncesi pek önemli değildi. Ders kitabımızın yardımcı araç-gereç adına ne bir kaseti ne de faydalı olabilecek diğer bir materyali vardı, bu durumdan çıkarabileceğimiz sonuç; Anadolu'nun birçok ilinde ikinci bir yabancı dil kavramı çok yabancı, bunun sonucunda ise eğitim için gerekli materyaller sağlanamamış ve altyapısı hazırlanmamış. Bu olumsuzluğu gidermek, yine sağlıklı bir yabancı dil eğitimi politikası yürütmek ile mümkün.

-Almanca dersinin yabancı dil laboratuvarında yapılmasını ister misiniz?

Evet 25

Hayır 1

Sınıfın tamamına yakını bu soruya olumlu cevap vererek, Almanca dersinin dil laboratuvarında yapılması yönünde eğilim göstermiştir. Yalnız burada sadece öğretmen ve öğrenci iradesi yeterli değildir, bütün bunlardan önce

okulda bir yabancı dil laboratuvarı olması lazım, eğer var ise, Almanca'nın da İngilizce gibi önemli bir ders olduğunu idrak edip, dil laboratuvarlarının sadece İngilizce dersleri için düzenlenmediğini kabul etmek lazım. Çalıştığım okulda yabancı dil laboratuvarını kullanmak pek mümkün olmuyordu, çünkü bize sıra çok zor geliyordu.

-Almanca dersinde sadece öğretmenin yaptığı açıklamaları yeterli buluyor musunuz?

Evet 11

Hayır 15

Bu soruya karşılık öğrencilerin verdiği cevaplar ağırlıklı olarak, sadece öğretmenlerin yaptığı açıklamaların yeterli olmadığı yönünde. Teknolojik gelişmeler doğrultusunda artık eğitim, özellikle de yabancı dil eğitimi öğretmen merkezli olmaktan çıkmış, interaktif bir yapıya bürünmüştür. Dersler, öğrencilerin katılımı ve araç-gereçlerin desteği ile daha renkli hale gelmiştir.

-Birden fazla yabancı dil bilmenin, okul sonrası hayatınızda faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

Evet 18

Hayır 8

Okul sonrası birden fazla yabancı dil bilmenin faydalı olacağını düşünen öğrenciler çoğunlukta. Artık yeni nesile, yabancı dilin sadece yabancı dil öğretmeni olmak için öğretilmeyeceğini anlatmak zorundayız. Dünya vatandaşı olmaktan söz ediyoruz, evrensellikten söz ediyoruz, bütün bunların ön koşulu iletişim değil midir?

SEKİZİNCİ BÖLÜM

8.1.UYGULAMA OKULLARINDAKİ MÜFREDAT: SORUNLAR-ÖNERİLER

Bütün iş alanlarında olduğu gibi, eğitim alanında da bir planlama yapılması zorunludur. Eğitim alanında yapılacak planlama belki de, diğer alanlarda yapılacak planlamalardan daha önemlidir. Çünkü eğitimdeki hammadde insandır ve olası bir hatanın telafisi çok zordur. Bu gerçekten hareketle hazırlanacak müfredatın temel hedeflere uygunluğu gözetilmeli, uygulandığı zamana uygun olmalı yani zamanın getirdiği yenilikleri bünyesine katmalı. Bu tanımlamaları kendi çalışmamız ile bağdaştırırsak, ikinci yabancı dil dersi olarak Almanca için hazırlanacak müfredatın güncel olması önemli unsurlardan biridir. "Son 10-15 yıldır, yabancı dil müfredatının ağırlıklı olarak iletişimci yaklaşım yöntemi doğrultusunda hazırlanmasına çalışılıyor" (Bausch, 1992: s.106). Yalnız bu çabalara karşılık Milli Eğitim Bakanlığının 1998 yılında çıkardığı ve uygulama okullarına gönderdiği müfredat, iletişimci yaklaşım prensiplerine pek uygun değil, iletişimci yaklaşım yönteminin en önemli özelliklerinden biri seçilen metnin ve bilgilerin güncel olmasıdır. Yine geçerliliğini kaybetmiş dil bilgisi çeviri yöntemini (Güm) çağrıştıran sözcük çalışmaları ve edebi metinlerin ağırlıklı olarak yer aldığı müfredatın, iletişimci yaklaşım ile ilgisi yoktur. 'Sözcüklerin ve çeviri unsurlarının ağırlıklı olarak yer aldığı bir dersin, iletişimsel geçtiği söylenemez'. (Bausch, 1991: s.107).

Milli Eğitim Bakanlığının 1998 yılında çıkardığı ve uygulanmak üzere okullara gönderdiği müfredatta, dil bilgisi kurallarına oldukça ağırlık verilmekte, bu da ders içinde uygulanabilirliğinin tartışılır hale gelmesine yol açmaktadır.

Müfredatın tamamı aşağıdaki gibidir:

EK:8A

HAZIRLIK

Themen	Sprechfunktionen	Strukturen/Grammatik
I. ANGABEN ZUR PERSON - Name - Anschrift/Ort - Alter - Vorlieben/Abneigungen - Befinden - Charakter/Aussehen Eigenschaften	. Sich/andere vorstellen . nach dem Befinden fragen/ darauf antworten . eine Person beschreiben . Befehle erteilen/ausführen/ ablehnen . Zahlenangaben machen . etwas bejahen/verneinen . einer Sache zustimmen/ sie ablehnen	1. <u>Verben</u> (Präsens/1.-3.sg.+Sie) "sein" "heißen" "kommen" "wohnen" 2. <u>W – Fragen</u> Wie... Wo... Woher... Wer ...? 3. <u>Imperativ</u> (sg./pl.) bejahend / verneinend 4. <u>Präpositionen</u> aus/in + land / Stadt 5. <u>Personalpronomen</u> Ich. Du. Er/sie/es. Sie 6. <u>Bejahung / Verneinung</u> ja / nein / nicht 7. <u>Kardinalzahlen</u> : 1 – 20
II. FREIZEIT - Hobbies/Interessen - Sportarten - Reise/Ausflug - Natur	. neue Hobbies fragen /drauf antworten . Komplimente machen/ erwidern . Gegenstände benennen / erraten	1. <u>Verben</u> (Präsens/1.-3.sg./pl.) 'machen' 'spielen' 'fahren' 2. <u>Adjektiv</u> (prädikativ/adverbial) 'er spielt gut' / 'das Spiel ist schlecht' 3. <u>Präsentativ</u> : das ist... /das sind...! 4. <u>Artikel</u> (best. unbest./sg./pl./ NOMINATIV 5. <u>Präpositionen</u> - Nach/in + Land/Stadt; gegen 6. <u>Wiederholtes Satzglied</u> . Er spielt Fußball und Tennis. . Ist das ein Ball oder ein Stein? 7. <u>Personalpronomen</u> Wir – ihr – sie 8. <u>Reine Zeitadverbien</u> : heute, jetzt 9. <u>Verneinung</u> : 'Kein' Nam. sg.pl.
III WOHNEN/Haus - Raume Einrichtung - Haus/Wohnungstypen	. Angaben über Wohnungen /die eigene Wohnung machen . technische Einrichtungen benennen	1. <u>Possesivpronomen</u> (sg.pl./ NOMINATIV) 2. <u>Verben</u> (Präsens / 1.3. sg.pl./ haben-sitzen-fragen-sitzen 3. <u>Präpositionen</u> (Dativ): in– vor– unter – auf – neben 4. <u>Artikel</u> (best.unbest./AKK. DATIV 5. <u>Genitiv</u> : Ahmets Heft 6. <u>Substantiv</u> : Nomen+ Nomen (Teekanne)

Themen	Sprechfunktionen	Strukturen/Grammatik
IV. BERUF - Berufe/Berufsziele - Arbeitsplatz - Berufswünsche - Arbeitsbedingungen/-zeiten - Vorteile/Nachteile bestimmter Berufe - Verdienst - Soziale Leistungen	- Berufe etc. benennen - Über den Beruf anderer sprechen - Bewertungen vornehmen - Informationen einholen/geben - Wünsche äußern - etwas begründen - Vergleiche anstellen	1. <u>Verben</u> (Präsens) 'werden' 'mögen' 'wollen' 2. <u>Nebensatz</u> (eingeleitet) weil 3. <u>Vergleich</u> (Positiv) so wie 4. <u>Kardinalzahlen</u> : 20 bis Million
V. REISE/ERHOLUNG - Ferien/-orte - Camping - Reisewege - Vergleiche TR/BRD - Reiseunternehmen	- nach dem Weg etc. fragen/ Auskünfte erteilen - Erkundigungen über Ferienorte etc. einholen - Stellung nehmen - Meinungen äußern - Vergleiche anstellen Vergangenheitsbezug	1. <u>Verben</u> (trennbar) 1.1 Präsens 1.2 <u>Präteritum</u> : sein-haben 2. <u>Präpositionen</u> /Dativ-AKK. (Wechselpräpositionen) -in –ein –auf 3. <u>Vergleich</u> (Komparativ) als ... 4. <u>Nebensatz</u> (uneingeleitet) Er sagt, die Zeitung ist teuer. 5. <u>Zeitadverben</u> : gestern etc.
VI. ESSEN/TRINKEN - Einkauf (Orta) - Preise/Vergleich - Maße/Gewichte - Werbung - Picknick - Geburtstag/weitere Anlässe	- etwas empfehlen - etwas ablehnen - etwas reklamieren - Notwendigkeit äußern - nach Preisen/Qualität fragen - Vergleiche anstellen - Wünsche äußern	1. <u>Verben</u> / modal Präsens: -müssen –dürfen 2. <u>Perfekt</u> : mit 'haben' 3. <u>Vergleich</u> (Superlativ) am besten- am kleinsten 4. <u>Kardinalzahlen</u> : ab 1 Million
VII. SCHULE - Tagesablauf - Schulweg - Stadtplan - Stundenplan - Unterrichts- /Lieblingsfächer - Schulfreunde - außerschulische Aktivitäten - Wochentage/Tageszeiten - Monatsnamen	- offizielle Texte lesen/verstehen - Weg beschreiben - Vorliebe/Abneigung ausdrücken -etwas bewerten/beurteilen - um Wiederholung bitten - sich vergewissern - Nichtwissen ausdrücken - etwas begründen - eine Ausnahme ausdrücken - Zwecke formulieren	1. <u>Uhrzeit</u> - ein Viertel vor/nach - halb eins 2. <u>Präpositionen</u> (Temporal) - in – um – an – seit 3. <u>Verben</u> 3.1 –sollen – (modal) 3.2 –mögen –(modal) 3.3 –reflexiv Imperativ sg.pl. 4. <u>Steigerung</u> Positiv – Komparativ –Superlativ 5. <u>Präpositionen</u> (Dativ) mit 6. <u>W</u> – Fragen: Womit 7. <u>Ortsadverbien</u> /Dualeinigung her-/hinaus; her-/hinein

HAZIRLIK

Themen	Sprechfunktionen	Strukturen/ Gramatik
VIII. FAMILIE - Familienmitglieder - Familienbeziehungen/Kontakte - Freunde/Bekannte - Berufe - Familiengeschichte - Originale - Feste	- Jemanden vorstellen/ beschreiben - s. informieren - Gefallen/Mißfallen äußern - Gefühle äußern - Vergangenheits- bezug	1. <u>Personalpronomen</u> AKK -mich –dich –ihn/sie –uns –euch –sie 2. <u>Adjektiv/attributiv</u> NOM. /best.unbest. Artikel 3. <u>Konjunktionen</u> unterordnend -ob – daß –wenn 4. <u>Zahladverben</u> (unbest.) - viele – alle -
IX. WETTER / KLIMA - Klima/Klimazonen - Wetterbedingungen/- bericht - Jahreszeiten - Wetterarten - Naturkatastrophen - Themen X. ATATÜRK - Atatürks Leben - Befreiungskampf - Republikgründung - Reformen - Staatprinzipien	- etwas vorhersagen - Vermutungen anstellen - über etwas berichten - etwas darstellen-beschreiben Sprechfunktionen - Informationen einholen/geben - Bewertungen abgeben	1. <u>Konjunktionen</u> Zusammenfassung - daß – ob – weil - wenn (konditional= 2. <u>Gradadverbien</u> ganz – sehr – zu Strukturen/Grammatik 1. <u>Verben</u> 1.1. Präteritum 1.2. Perfekt mit 'haben'. 'sein'
XI. GESUNDHEIT/ KRAKHEIT - Körperteile - Beschwerden/Krankheit/ Unfall Wohlbefinden - Sinnesorgane - Ärztliche Versorgung - Vorsorge - Körperpflege/Hygiene - Krankenbesuche - Krankenversicherungen	- etwas benennen - nach dem Befinden fragen/ darauf antworten - Informationen einholen/geben - Gebote/ Verbote aussprechen - etwas empfehlen	1. <u>Personalpronomen</u> (DATIV) 1.1 mir –dir –ihm/ihr –uns –euch – ihnen/Ihnen 1.2 AKK. +DATIV im satz: -Der Arzt gibt ihm ein Medikament. Der Arzt gibt es ihm. 2. <u>Verben</u> (Modal) Präteritum Mußte-konnte-wollendurfte- Sollte 3. <u>Perfekt</u> mit 'sein' fallen- gehen –fahren -bleiben- kommen
XII. INSTITUTIONEN - Post/ Telefon/ Telekommunikation - Banken Polizei	- Dienstleistungen nutzen können - Auskünfte einholen/erteilen - um Hilfe bitten - ein Geschehen melden/darstellen	1. <u>Nebensatz</u> eingeleitet: sag mir, wo ... , wie ... 2. <u>Imperativ</u> Höflichkeitsform: 'Geben Sie bitte

HAZIRLIK

<p>XIII. ERZIEHUNG/ SCHULE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schulsystem in der BRD/TR - Vergleich der Systeme - Statistiken - Bildungsangebote (Schule. Uni. Wirtschaft) - Übergang Schule-Arbeitsmarkt 	<ul style="list-style-type: none"> -Statistiken auswerten/vergleichen - Schlußfolgerungen ziehen -etwas vorschlagen - Kritik äußern 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Personalpronomen</u> unbestimmt -man- 2. <u>Artikel</u> (bestimmt) Genetiv/sg.pl. des) der) der des) 3. <u>Possessivpronomen</u> Dativ /sg.pl. mein –em (m.) mein –em (s.) mein –er (w.) mein –en pl.
<p>XIV. UMWELT</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verschmutzung - Tier/Pflanzensterben - Vernichtung - Abholzung/Verstopfung -Abfallbeseitigung - Verbrennung - Deponieren - Endlagerung - Erhalt - Reinigungskampagnen - Abbaubare Materialien - Mehrwegflaschen - Umwelterziehung - Organisationen 	<ul style="list-style-type: none"> - etwas empfehlen - etwas verbieten - Urteile abgeben - Strafen aussprechen - Meinungen anhören/ revidieren/ - Anerkennung/ Lob aussprechen - begründen - Hypothesen aufstellen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Verben</u> (modal) Präsens/Präteritum -wollen –müssen- solen- dürfen- können- mögen 2. <u>Konjunktionen</u> 2.1 Unterordnend -wenn –weil –ob –daß 2.2 nebenordnend -und –oder –denn –aber 2.3. unterordnend -wenn (irreal)- ich ware ... hatte ... würde ... könnte ... müßte ... sollte ... dürfte
<p>XV. FREMDSPRACHEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sprechfähigkeit - Verstehen - Sprechrichtigkeit 	<ul style="list-style-type: none"> - über etwas sprechen - Meinungen äußern 	<p><u>Wiederholung der gelernten Grammatik</u></p>

THEMEN	SPRECHFUNKTIONEN	STRUKTUREN/GRAMMATIK
<p>I. "MENSCHEN" IHRE LEBENS WEISEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Menschen im Alltag - Kleidung/Verhalten/ Erziehung/Charakter - Freizeitverhalten - Urlaub, Tourismus - Erwerbstätigkeit - Arbeitssuche Stellennangebote Kulturvielfalt - Die BRD/Geschichte/ Wieder-vereinigung 	<ul style="list-style-type: none"> - sich/andere beschreiben - Aussagen zum Charakter machen/zu äußeren Merkmalen - Sicherheit/ Unsicher-heit ausdrücken - Zweifel ausdrücken - Vermutungen anstellen - Wertangaben abgeben Informationen einholen - sich bewerben/ eine Anzeige formulieren/aufgeben - Anträge stellen - Informationen vergleichen/ Schlußfolgerungen ziehen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zeiten (Wiederholung) PRÄSENS / PRÄTERITUM PERFEKT 2. Verben 2.1 mit Präpositionen: denken an 2.2 Reflexive Verben 3. Pronomen (Relativ) Wiederholung NOMINATIV AKK. (n.f.m.) 4. Adjektiv (attributiv) AKK/DATIV 5. Konjunktionen (Wiederholung) ob – weil – daß – wenn – 6. Passiv 6.1 "werden" Er wird geimpft. 6.2. Infinitiv mit "zu" : Samsun ist in 2 Student zu erreichen.

YABANCI DİL (ALMANCA)
II. DÖNEM (9. SINIF)

Themen	Sprechfunktionen	Strukturen/Grammatik
II. LEKTÜREN/ SACHTEXTE - Zeitungsberichte - Nachrichten - Filminhalte - Erörterung/ Stoffsammlung/ Gliederung	- etwas erörtern/ entwickeln - Stoff zu einem Thema sammeln - ein Thema gliedern - Meinungen äußern - Schlussfolgerungen ziehen	1. <u>Konjunktiv I</u> indirekte Rede - Er sagte, er wolle kommen. (Er sagte, daß er kommen wolle.) 2. <u>Pronomen (Relativ)</u> DAT. (m.f.n.) 3. <u>Passiv</u> 3.1 Präteritum/ Perfekt 3.2 Zustandspassiv (Präsens) Er ist geimpft. 4. <u>Konjunktionen</u> unterordnend - als (immer wenn... - während
III. BEZIEHUNGEN BRD/ TURKEI - Gastarbeiter - Wirtschaft - Kultur	- Zusammenfassungen von Textabschnitten erstellen - etwas kommentieren - Vergleich 'Fremde Welt/ eigene Welt' - Gegenwarts- /Vergangenheits - bezüge herstellen	
IV. BEZIEHUNGEN ZWISCHEN DEN GENERATIGMEN	- Texten Informationen entnehmen/sie wiedergeben - Gespräche über Tagesereignisse führen - Meinungen äußern - zustimmen/ablehnen - Diskussionen vorbereiten/ führen	
V. SCHÜLER/ SCHULALTAG - Schülererwartungen - Pflichten - Erfahrungen - Kontakte	- Gefühle ausdrücken (Hoffnungen, Erwartungen, Enttäuschungen. Ärger, Freude) - Zukunftsbezug ausdrücken	1. <u>Vergangenheit</u> PLUSQUAMPERFEKT 2. <u>Konjunktiv II</u> 3. <u>Konjunktionen</u> bevor, seitdem, nachdem, bis 4. <u>Zeiten</u> Futur I

ATATÜRK'ÜN HAYATI

- Öğrenim hayatı
- Askerlik hayatı
- Siyasi hayatı

(Bu konular öğretim programının uygun bölümlerinde işlenecektir. 27.4.1998/64

TTKK)

**YABANCI DİL (ALMANCA)
III. DÖNEM (10. SINI F)**

Themen	Sprechfunktionen	Strukturen/Gramatik
VI. <u>Gesprächs-</u> <u>Führung</u> - Dialog/Unterhaltung - Mitteilung/ Erzählung -Logik im Gesprächsablauf/ - Zusammenhang	- über etwas beraten - jemanden Ratschläge erteilen - etwas mitteilen - jemanden auffordern/bitten. Etwas zu tun - zustimmen/ablehnen - logische Verknüpfungen/ Bezüge herstellen können (begründen, einschränken usw.)	5. <u>Verben</u> 5.1 sehen, hörenlassen 5.2 Modalverben im perfekt 5.3 Partizip 1+2 5.4 Doppelter Infinitiv "Ich habe ihn kommen sehen." 6. <u>Konjunktiv I</u> Gegenwart/Vergangenheit 7. <u>Konjunktionen</u> obgleich. damit
VII. <u>TEXTPRODUKTION</u> - Inhaltsangabe - Erörterung / Vertiefung/ Zusammenfassung		
VIII. <u>ALLTAGS-</u> <u>SITUATIONEN</u> - Auf der Bank - Bei der Polizei/ Ausländerbehörde	- Kontakte aufnehmen - Bestellungen aufgeben - Offizielle Mitteilungen/ Broschüren Informationen entnehmen - von etwas berichten - etwas beantragen - Gegenwarts- /Vergangenheits- Zukunftsbezüge ausdrücken	1. <u>Konjunktiv II</u> Wiederholung 2. <u>Konjunktionen</u> Wiederholung 3. <u>Zeiten</u> Wiederholung

**YABANCI DİL (ALMANCA)
IV. DÖNEM (10. SINIF)**

Themen	Sprechfunktionen	Strukturen /Grammatik
- IX. LEKTÜRE - Kurzgeschichten - Gedichte - Ferienlektüre - Textdiskurs - Kritik	- Texten Informationen entnehmen/darüber diskutieren - Inhalte zusammenfassen - Textstellen Sekundär-Texte zitieren - Kritik (graduall abgestuft) ausüben	1. <u>Pronomen (Relativ)</u> Genetiv 2. <u>Partizipien 1+2</u> (Fortsetzung) 3. <u>Verben mit Präpositionen</u> (Fortsetzung) 4. <u>Futur</u> (als Vermutung/Befehl) Du wirst sofort ins Bett gehen. 5. <u>Vergangenheit</u> Präteritum/Plusquamperfekt (Wiederholung) 6. <u>Nebensätze</u> Konzessiv - obwohl/obschon - trotzdem (Umformungen) 7. <u>Präpositionale (Ausdrücke/ Nebensätze</u> Umformungen.

ATATÜRK İLKELERİ (10. SINIF)

- Cumhuriyetçilik
- Milliyetçilik
- Halkçılık
- Devletçilik
- Laiklik
- İnkılapçılık

(Öğretim programının uygun bir bölümünde ilkelerin adları verilecek, bunlardan biri yada ikisi kısaca açıklanacaktır.)

**YABANCI DİL (ALMANCA)
V. DÖNEM (11. SINIF)**

Themen	Sprechfunktionen	Strukturen/Grammatik
XI. GESPRÄCHSFÜHRUNG (Fortsetzung) s. VI	<ul style="list-style-type: none"> - Zwecke ausdrücken - Einschränkungen machen - etwas begründen - Möglichkeit ausdrücken 	1. <u>Satztypen</u> (Zusammenfassung) 1.1 Aussagesatz 1.2 Fragesatz 1.3 Befehlssatz 1.4 Nebensatz 1.4.1 Finalsatz damit/um....zu 1.4.2 Apposition Nominativ Das Auto, das alte da, gehört Jungen 2. <u>PASSIV</u> Wiederholung 3. <u>INDIREKTE REDE</u> Wiederholung
XII. ELEKTRONISCHE MEDIEN - Fernsehen - Radio	<ul style="list-style-type: none"> - aus Programmen eine Auswahl treffen/darüber Diskutieren -Inhalte zusammenfassen/ darüber diskutieren 	

ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİ (11. SINIF)

- Atatürkçülüğün nitelikleri

Türk milletinin ihtiyaçlarından doğmuş olması.

Temelinde Milli Kültür olması akli ve bilimi esas alması

Kişi hak ve hürriyetlerine önem vermesi

Yurtta ve Dünyada barışı esas alması

(Atatürkçülüğün nitelikleri öğretim programının uygun bir bölümünde parça halinde işlenecektir. 27.4.1998/64 TTKK)

Milli Eğitim Bakanlığının 2004 yılında uygulanmak üzere çıkardığı müfredat, daha önce incelendiğimiz müfredata göre daha uygulanabilir gibi gözüküyor. Bu müfredatta öncelikle göze çarpan nokta, yabancı dil kavramını algılayış şeklidir. Bunu müfredatın hazırlık sınıfları için ayrılan bölümünde dil bilgisi sütununda şu ifadeler yer verilmektedir: “Dil bilgisi kurallarının iletişimi sağlayan bir işlevi vardır. Kişinin öncelikli amacı dilin yapısını öğrenmek olmamalıdır. Dil bilgisi kurallarını ve terimlerini tek başına öğretmek hiçbir anlam ifade etmez; ancak konuşmaya destek niteliğinde öğretildiğinde bir anlamı olur...”

Bu kısa tanımlama, teoride bu müfredatın yabancı dil kavramına ve olaya bakış açısını gösteriyor. Yukarıda yer alan tanımlama, iletişimci yaklaşım yönteminin yabancı dil derslerindeki dilbilgisi kuramını yansıtıyor. Bu müfredatta hedeflenen olay, öğrencilerin yabancı dili en kısa ve basit yoldan öğrenebilmeleridir, yani dört temel beceriyi en kısa sürede kavrayabilmeleridir.

İncelediğimiz ilk müfredattan farklı olarak, göze çarpan önemli noktalardan biri de sesletim çalışmalarına ağırlık vermiş olmalarıdır. Almanca da bir sözcüğün telaffuzu ve yazımı arasında farklılıklar bulunduğu için, yazım kuralları üzerinde de durulmuştur. Derste kullanabilecek ek kaynaklar, çalışmalar ve araç-gereçler önerilmiş, öğrenilen bilgilerin günlük yaşama nasıl aktarılacağı üzerinde durulmuştur. Bütün bunlardan belki de daha önemli olarak, bu müfredat, ikinci yabancı dil olarak Almaca için düşünülmüş ve hazırlanmıştır.

Çalışmamızın bundan önceki bölümlerinden de belirttiğimiz gibi öğrenilen birinci yabancı dil (genelde İngilizce) ile ikinci yabancı dil etkileşim içinde olabiliyor, bu etkileşim ağırlıklı olarak olumlu sonuçlar doğuruyor; çünkü her iki dilinde benzer noktaları oldukça fazla. Bu müfredatta ise Almanca öğrenen öğrencilerin zaman zaman, öğrendikleri birinci yabancı dile (İngilizce) baş vurabileceklerini belirtiyor. Yalnız her iki müfredatta da üzerinde fazla durulmayan konu, Almanya'ya ait kültürel ve sosyal değerlere fazla yer verilmemesidir. Sağlıklı bir yabancı dil eğitiminin, sadece hedef dili öğrenmekle

gerçekleşemeyeceğini belirtir, bundan sonra hazırlanacak müfredatların da bu konunun üzerinde durulmasını ümit etmekteyiz.

Milli Eğitim Bakanlığının 2004 yılında hazırladığı müfredatın bir örneğini aşağıda görebilirsiniz:

Hazırlık sınıfı, 9., 10. Ve 11. Sınıfların ders içerikleri ve amaçları

Öğrenciler, Almanca'yı ikinci yabancı dil olarak öğrenirken daha önceki dil öğrenimleri sırasında edinmiş oldukları deneyimlerden yararlanabilmektedirler (örneğin İngilizce dersinde öğrendikleri yöntemler). Hazırlık sınıfı, 9., 10. ve 11. sınıflarda, gelişim psikolojileri ve öğrenim deneyimleri sayesinde öğrencilerin dil bilinci gelişir ve edinmiş oldukları dil becerileri, daha hızlı bir öğrenmeyi sağlar. İkinci yabancı dilin öğrenilmesinde gerçekleşen öğrenme, başlangıç aşamasında bile birinci yabancı dilin öğrenilmesinden farklı olarak, bilişsel stratejiler düzeyindedir.

Dersin temelini, okutulacak ders kitabı oluşturur. Ama yine de öğretim programında yer alan konu ve içeriklerin, ne ölçüde ek materyallerle daha iyi desteklenebileceği de sürekli olarak düşünülmelidir. Zümre öğretmenlerinin, öğretim programını temel alarak çalıştıkları okulun özelliklerine uygun bir yıllık plan geliştirmeleri ve okullarındaki İngilizce öğretmenleriyle gerek uygulanan metot ve konular açısından gerekse tekrarlara yer vermemek açısından sıkı bir iş birliği içerisinde olmaları önerilmektedir.

HAZIRLIK SINIFI DERS İÇERİKLERİ		-144
İletişim Becerileri (A1 Düzeyi)		
Dinleme-Konuşma Sözel Etkileşim	- Diyalog hâlinde olduğu kişi yavaş konuştuğunda basit düzeyde iletişim kurabilir. -Ezberlenmiş, basit ifade ve cümlelerle, olağan ve somut gereksinimlerin söz konusu olduğu bildik durumların üstesinden gelebilir. -Bildik durumlarda, sorulan sorulara tepki vermek ya da kendisi de soru sormak için basit sözcükleri, olağan kullanılan ifadeleri ve basit yapıları kullanabilir.(Müzik, hobiler vb.) -Selamlaşma, vedalaşma ve nezaket kuralları ile ilgili basit kalıpları anlayabilir ve bunları kullanarak iletişim kurabilir.(kendini tanıtabilir) -Hecelenerek söylenen sözcükleri, özellikle isimleri ve adresleri anlayabilir.	
Yazışma Yazılı Etkileşim	-Basit cümle yapılarını ve cümle kalıplarını kullanarak bildik konularda yazı yazabilir (sınıf tablosu, hatıra defteri, diyalog yazma). -Sosyal ilişkileri güçlendiren kısa metinler yazabilir (kartpostal, tebrik kartı, E-Mail).	
Dinleme-Anlama Sözel Algı	-Somut gereksinimlerin karşılanmasını amaçlayan bilinen ve olağan ifadeleri ve çok basit cümleleri anlaşılır, yavaş ve ölçünlü dil kullanıldığında anlayabilir (resimlerle). -Entemasyonel sözcüklerin yoğun kullanıldığı bildik konularla ilgili kısa metinleri yavaş ve anlaşılır konuşulduğunda anlayabilir. - Bildiği bir konuda geçen isim, rakam, fiyat ve tarihleri anlayabilir.	
Okuma-Anlama Yazılı Algı	-Günlük hayattan bahseden metinlerde geçen sözcükleri ve basit cümleleri anlayabilir. -Bir metnin konusunu başlık, resim, içerik ya da İngilizce bilgileri yardımıyla anlayabilir. - Basit metinleri "wer? warum? wann? wo?" gibi sorular yönelterek anlayabilir. -Bildiği bir konuda geçen isim, rakam, fiyat ve tarihleri, sözcükleri ve basit ifadeleri anlayabilir.(Otobüs tarifeleri, caddedeki levhaları)	
Konuşma Sözel Üretim	- Bildik olağan durumlarda ön hazırlık yaparak kendini basit sözcüklerle kurulmuş cümle yapılarıyla ifade edebilir (kendini ve başkasını tanıtabilir, konuşma planları hazırlayabilir, yakın çevreyi tanıtabilir). -Alfabedeki harfleri, bildik sözcükleri, deyimleri (rakamları, tarihleri vs.) ve cümle kalıplarını anlaşılabilir şekilde seslendirerek ifade edebilir. -Sözcük ve sözcük gruplarını "und", "oder", "und dann" gibi basit bağlaçlarla bağlayabilir.	

	Yazma Yazılı Üretim	<p>- Kişiler hakkında kısa ve basit bilgiler verebilir (kişi tasviri), olağan ve bildik konular hakkında yazı yazabilir.</p> <p>-Gördüğü resimlere uygun diyalog, mektup gibi kısa ve basit metinler yazabilir.</p> <p>-Sözcük ve sözcük gruplarını "und", "oder", "und dann" gibi basit bağlaçlarla bağlayabilir.</p>
Konu Alanları		<p>Konu alanlarının ve içeriklerinin seçimi, öğrencilerin o anki ilgi, istek ve gelişim psikolojilerine bağlı olduğu kadar, yakın çevrelerine ve burada geliştirdikleri deneyim alanlarına da bağlıdır. İşlenecek her konuda ülke bilgisine yer vererek öğrencinin, kendisine yabancı olan dünyayı kendi dünyasıyla karşılaştırmasına olanak tanınmalıdır. Aşağıdaki konular, belli bir işleyiş sırasına göre verilmemiştir.</p>
	Konular	<p>Themenbereiche aus der direkt erfahrbaren Umwelt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meine Freunde / meine Familie • Hobbys • Wohnung • Schule • Essen und Trinken • Wetter • Sport • Reisen • Technik • Kunst • Kommunikation • Vorlieben / Abneigungen
Dil ile İlgili Bilgiler		
	Ses Bilimi/Fonetik: Telâffuz ve Vurgu	<p>- Özellikle öğreniminde ve telâffuzunda sorun yaşanan sesleri bilir</p> <p>- Almanca'daki farklı sesleri doğru kullanır ve yazar: (örn.: â, eh, ph, pf, st, sp, qu, th, seh, tsch, U, w, x)</p> <p>-Ana dilde. Almanca ve İngilizce'de aynı olan harfleri Almanca telâffuz edebilir (örn.: c,h, (Dehnungs-h), s, j, v, Diphthonge (au, eu, ei) r, z)</p> <p>-Birden fazla ünsüzün birlikte kullanımından doğabilecek telâffuz hatalarını yapmaz, (örn.: Bruder (Buruder), Spitzer (Schipitzer))</p> <p>-Basit ve karmaşık cümleleri dinleme ve telâffuz çalışmaları yapar</p> <p>-Ses bantlarının da yardımıyla telâffuz örneklerini dinler ve çalışır</p> <p>-Bilinmeyen sözcükleri fonetik yazı yoluyla söyler ve yaptığı telâffuz hatalarını fark ederek bunları düzeltir.</p> <p>-Basit cümlelerde tonlama örnekleri yapar</p> <p>-Yerinde duraksama, vurgu ve tonlama alıştırmaları yapar</p> <p>-Baştan itibaren normal bir konuşma hızında konuşur</p>

	Sözcük Dağarcığı	-Yaklaşık 500 sözcük Aktif sözcük öğreniminde esas olan, öğrenilen sözcük sayısı değil, bunların olabildiğince yaygın ve doğru kullanımınıdır. İngilizce/den sonra Almanca öğreniminde önemli olan, baştan itibaren İngilizce'yle benzer ve kolay tanınabilen sözcüklerin öğrenilmesidir. Ancak, bu benzer sözcüklerin söylenişlerindeki farklılığa dikkat edilmelidir (örn., finger - Finger, arm-
		Arm vbg-). Aynı şekilde, yazılışları benzer, anlamları aynı {thousand -tausend) ve yazılışları benzer, anlamları farklı olan sözcüklere dikkat çekilmelidir (örn., light- liegt, gibi). Öğrenciler baştan itibaren aktif sözcük öğreniminin yanında, öncelikle karşılıklarına çıkan ve daha sonra kısmen aktif olarak kullanmaya başladıkları pasif sözcük öğrenimini de gerçekleştirirler. Anlamları çağrışım ve benzerlik yoluyla bulunabilen sözcüklerin (Sommer: heiss, Schwimmbad, sich bräunen, Eis essen,...), sözcük gruplarının (Sommer: Sommerkleid, Sommerferien, Sommerhaus) ve İngilizce karşılığı da aynı olan enternasyonal sözcüklerin öğrenilmesi (Information, Sport), potansiyel sözcük dağarcığını zenginleştirmektedir.
Dil Bilgisi		Dil bilgisi kurallarının iletişimi sağlayan bir işlevi vardır. Kişinin öncelikli amacı dilin yapısını öğrenmek olmamalıdır. Dil bilgisi kurallarını ve terimlerini tek başına öğretmek hiç bir anlam ifade etmez; ancak konuşmaya destek niteliğinde öğretildiğinde bir anlamı olur. Dil bilgisi yapılarının öğrenilmesi, dil bilgisine ait kavramlara ve zamana göre farklılık gösterdiğinden, bunların uygun alıştırmalarla desteklenmesi ve pekiştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca, 1. yabancı dille yapılan bilinçli karşılaştırmalar, kuralların anlaşılmasını, bu kuralların kendi başına keşfedilmesini ve ifade edilmesini de kolaylaştırır.
	Satzarten	Aussagesatz: <i>Die Sonne scheint</i> Fragesatz mit Fragepronomen: <i>Wann kommst du?</i> Fragesatz ohne Fragepronomen: <i>Kommst du?</i> Ja-/ Nein-Frage: <i>Bist du müde?</i> Imperativsatz: <i>Schliesse das Fenster!</i> Direkte Rede: Er sagt: "Ich komme!"
	Nebensatz	- Nebensätze mit <i>weil, wenn</i> - Ich komme, <i>weil</i> du Geburtstag hast. - Ich stehe auf, <i>wenn</i> der Wecker klingelt.

Verben		<ul style="list-style-type: none"> - Konjugation der Verben im Präsens, Präteritum, Perfekt - Modalverben: <i>können, müssen, mögen, wollen können + Infinitiv: ich kann singen.</i> - Konjugation dieser Modalverben im Präsens - Modalverben mit trennbaren Verben im Präsens: - <i>Ich kann wiederkommen.</i> - <i>Ich komme wieder.</i> - Hilfsverben: <i>sein, haben, werden</i> - Indikativ: Präsens: <i>ich gehe</i> Präteritum: <i>ich ging</i> Perfekt: <i>ich bin gegangen</i> - Imperativ: <i>Öffne das Fenster, bitte!</i>
Verb - Valenz der Verben		<p><i>Ich bin Schüler (Nominativ-Ergänzung) Sie hat braune Augen. (Akkusativ-Ergänzung) Er ist in Frankreich. (lokale-Ergänzung) Ich gehe nach Hause. (Direktiv-Ergänzung als feste Wendung)</i></p>
Nomen		<ul style="list-style-type: none"> - Genus; Kasus; (Nominativ, Akkusativ, Dativ als feste Wendung (z.B. in der Schweiz, in der Türkei); Singular- und Pluralbildung - Ersatzkonstruktion für Genitiv: <i>Das Buch von Karla. Karlas Buch.</i> - der Singular ohne Artikel bei - Personennamen: <i>Jörg hat ein Fahrrad.</i> - Namen von Städten und Ländern: <i>Istanbul ist eine schöne Stadt.</i> - Komposita (Neubildung aus zwei Nomen) - <i>Sonnenbrille</i> - <i>Fahradhelm</i>
Artikel		<p>Jeweils im Nominativ, Akkusativ Grundregel: Substantive immer im Zusammenhang mit dem Artikel lernen - bestimmter Artikel: <i>der - die - das / die den - die - das / die dem - der - dem / die -</i> unbestimmter Artikel: <i>ein, eine, ein, -</i> Negativartikel: <i>Kein, keine, kein</i></p>
Pronomen		<ul style="list-style-type: none"> - Personalpronomen im Nominativ: <i>ich, du, er, sie, es, wir, ihr, sie, Sie</i> Akkusativ: <i>mich, dich, ihn, sie, es, uns, euch, sie Sie</i> Dativ: <i>mir, dir, ihm, ihr, ihm, uns, euch, ihnen, Ihnen</i> - Possessivpronomen: <i>mein, dein, sein, ihr, sein, unser, euer, ihr, Ihr</i> - Fragepronomen: <i>wie? was? wen? wem? wann? wo? warum? wohin? wie viel?</i> - Indefinitpronomen: <i>alle, einige, viele</i> - unpersönliches 'es': <i>Wie geht es? (als feste Wendung)</i> - unbestimmtes 'man': <i>Man kann schwimmen gehen.</i> - Anredepronomen (Höflichkeit/Erwachsene): <i>Sie</i> - <i>ihnen</i> (Singular/Plural)} - <i>Wann kommen Sie mich besuchen?</i> - <i>Wie geht es Ihnen?</i>

Konjunktionen und Subjunktionen	- Konjunktionen: <i>und, oder</i> -Subjunktionen: <i>weil, wenn</i>
Adjektive	- prädikativ Gebrauch (unflektiert): <i>Rainer ist fröhlich.</i> - Komparation: Positiv, Komparativ, Superlativ <i>fröhlich</i> - <i>fröhlicher</i> - <i>am fröhlichsten</i> - <i>gern lieber</i> - <i>am liebsten</i>
Adverbien	- Lokal-Adverbien: <i>hier, dort, links, rechts, geradeaus</i> - Temporal-Adverbien: <i>heute, morgen, später, oft, immer, manchmal, nie,..</i> - Modal-Adverbien: <i>sehr, gern, natürlich, vielleicht, leider,..</i>
Präpositionen	- wichtige Präpositionen: <i>an, auf, in, neben, unter, zwischen, vor, hinter</i> Präposition + Artikel: <i>in + das = ins; in + dem = im ar) + dem - am; zu + dem - zum; zu + der = zur</i>
Zahlen	- Kardinalzahlen {bis 1000}; Ordinalzahlen bis 31 - Uhrzeit/Datum/Jahreszahlen
Yazım Kuralları	Almanca'da bir sözcüğün telâffuzu ve yazımı arasında belirgin farklılıklar olduğundan başlangıçtan itibaren yazım kuralları üzerinde titizlikle durulması gerekmektedir. - Almanca'da, bütün adlar büyük harfle başlar. - Seslerin, sözcüklerin ve sözcük gruplarının telâffuzu ve yazılışı arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları kavrar, - Benzerlikler: örn. 'el' <i>in me[n, kein, Ble]stift,</i> - Farklılıklar: örn. 7' <i>in wir, ihr, vier</i> bei gleicher Lautung - Kısa ünlülerden sonra, aynı ünsüzlerin çift kullanılması gibi kuralları doğru uygular: <i>Mutter, Waçşer, kennen, rennen;</i> - Sesteş sözcükler: söyleniş ve yazılışları aynı, anlamları farklı olan sözcükleri doğru kullanır; <i>Bank-Bank; Schloss-Schloss;...</i> - Türkçe ya da diğer dillerle benzerlik gösteren sözcükleri tanır: <i>kahve</i> - <i>coffee - Kaffee; lamba ~ lamp - Lampe; radyo - radio - Radio;</i>
Yöntem ve Öğrenme Teknikleri	

		<p>Hazırlık sınıfında dilsel bilgi ve becerilerin kazandırılması, dilin yapısının belli kurallar çerçevesinde verilmesi ile gerçekleşir, öğretim programına uygun hazırlanmış ders kitabı, dersin temelini oluşturur. Derste diğer materyallere de yer verilmelidir. Derste kullanılan dil, mümkün olduğunca Almanca olmalıdır, böylece öğrenci işlevsel tek dillilik prensibini edinir. Tek dil kullanımının, dersin etkisini önemli bir ölçüde olumsuz etkilediği fark edildiğinde, ana dile başvurulmalıdır. 1. yabancı dil İngilizce dersinde kullanılan öğrenme tekniklerinin, Almanca dilinin öğrenilmesinde de faydalı olabileceği üzerinde düşünmek büyük önem taşımaktadır. Öğrenciler, başarılı buldukları öğrenme tekniklerini denemeli, kendileri için en uygun öğrenme yollarını bulmalı ve bunu temel alarak kendi başlarına öğrenmeye devam edebilmelidirler.</p> <p>-Öğrenme, otokontrol ve tekrar etme sırasında kullanılacak olan sözcük öğrenme teknikleri: sözcükleri metnin içeriğinden anlayabilir, hatırlatıcı işaretlemeler yapar, sözlüğe bakar, sözcük karteksi ve fihrist oluşturur</p> <p>-Çağırışım yoluyla sözcükleri hatırlama yönteminden, eş ve zıt anlamlı sözcüklerden yararlanır</p> <p>-Sözlükle çalışabilir iletişim araçları:</p> <p>-Görsel: afişlerden, panolardan, tepegözde gösterilmek üzere hazırlanan asetatlardan ve resimli öykülerden faydalanır</p> <p>- İşitsel-Görsel: Almanca ses kasetleri ve video kasetlerden faydalanır, bilgi teknoloji araçlarını (örn. sözcük öğrenme ve dil bilgisi programlarını) kullanır</p> <p>Sunuş:</p> <p>-Günlük hayatta yaşanan durumları dramatize edebilir</p> <p>-Grup içinde hazırlanan piyesleri oynar</p>
Derste Uygulanabilecek Ek Çalışmalar		
	Metinler: Basit Düzeyde Edebi Eserler	Öncelikle konuları açısından ders kitabına uygun kısa öyküler
	Sunuş Biçimi: Piyesler Radyo Oyunları Anketler, Kısa Sınav Proje Konuları	Günlük hayatta yaşanan durumları dramatize eder; Grup içinde hazırlanan ve oynanan piyesleri teybe kaydeder ve değerlendirmesini yapar (kendi başına hatasını düzeltir) -örn.: auf dem Flughafen; Arztbesuch 'Meine Familie', 'E-Mail-Bräfe', 'Essen und Trinken', 'Reisen'.

SINIF DERS İÇERİKLERİ		-72 ders saati
İletişim Becerileri (A1 (+) Düzeyi)		
Dinleme-Konuşma Sözel Etkileşim	-Diyalog hâlinde olduğu kişi yavaş konuştuğunda tekrar etmesini ve farklı şekilde ifade etmesini isteyerek basit düzeyde iletişim kurabilir. -Ezberlenmiş, basit ifade ve cümlelerle, olağan ve somut gereksinimlerin söz konusu olduğu bildik durumların üstesinden gelebilir, (aile hakkında konuşabilir, alışveriş yapabilir, yol tarif edebilir vs.). -Bildik durumlarda, sorulan sorulara tepki vermek ya da kendisi de soru sormak için basit sözcükleri, olağan kullanılan ifadeleri ve basit yapıları kullanabilir. -Selamlaşma, vedalaşma ve nezaket kuralları ile ilgili basit kalıpları anlayabilir ve bunları kullanarak iletişim kurabilir. -Herhangi birşeyin tekrar edilmesini ya da harflerle kodlanmasını isteyebilir.	
Yazışma Yazılı Etkileşim	- Basit cümle yapılarını ve cümle kalıplarını kullanarak bildik konularda yazı yazabilir (sınıf tablosu, hatıra defteri, diyalog yazma). - Sosyal ilişkileri güçlendiren kısa metinler yazabilir (tebrik kartı, E-Mail). - Yazılarında, bazı önemli yazım kurallarını, yanlış anlaşılmalara sebebiyet vermeyecek şekilde kullanabilir.	
Dinleme-Anlama Sözel Algı	-Somut gereksinimlerin karşılanmasını amaçlayan bilinen ve olağan ifadeleri ve çok basit cümleleri anlaşılır, yavaş ve ölçünlü dil kullanıldığında anlayabilir (resimlerle). -Standart dilin anlaşılır ve yavaş konuşulduğu ve bildik olayların işlendiği metinlerin konularını anlayabilir (dinleyici olarak televizyondaki resim içerikli haberleri, hava durumunu). -Bildiği bir konuda geçen isim, rakam, fiyat ve tarihleri anlayabilir.	
Okuma-Anlama Yazılı Algı	- Güncel yaşamın alanlarını ve ihtiyaçlarını ilgilendiren ve sık kullanılan sözcük ve yapılardan oluşan, enternasyonal sözcükler içeren, basit ve açık metinlerin ana fikrini anlayabilir (kısa gazete makalelerini, kısa, basit hikâye ve şiirleri, afişleri, ilânları). - Uzun metinlerin sadece ilgisini çeken yerlerinden bilgi edinebilir (anahtar sözcükler). - Basit metinleri "Wer? Warum? Wann? Wo?" gibi sorular yönelterek anlayabilir. - Bildiği bir konuda geçen isim, rakam, fiyat ve tarihleri, sözcükleri ve basit ifadeleri (otobüs tarifeleri, bilgi levhaları vb.) anlayabilir.	

	Konuşma Sözel Üretim	<p>-Bildik olağan durumlarda ön hazırlık yaparak kendini basit sözcüklerle kurulmuş cümle yapılarıyla ifade edebilir (kendini ve başkasını tanıtmaya, konuşma planları hazırlama, yakın çevreyi tanıtmaya).</p> <p>-Alfabadeki harfleri, bildik sözcükleri, deyimleri (rakamlar, tarihler vs.) ve cümle kalıplarını anlaşılabilir şekilde seslendirerek ifade edebilir.</p> <p>-"Önce, sonra, daha sonra, sonunda" gibi basit anahtar sözcükleri kullanarak bir olayı gerçekleşme sırasına göre anlatabilir.</p> <p>-Sözcük ve sözcük gruplarını "und", "oder", "weil" "und dann" gibi basit bağlaçlarla bağlayabilir.</p>
	Yazma Yazılı Üretim	<p>-Kişiler hakkında kısa ve basit bilgiler verebilir (kişi tasviri), ve okul arkadaşları, insanlar, yer ve mekânlar, okul tecrübeleri hakkında yazılı anlatım yapabilir.</p> <p>-Gördüğü resimlere uygun diyalog, mektup gibi kısa ve basit metinler yazabilir.</p> <p>-Sözcük ve sözcük gruplarını "und", "oder", "weil" "und dann" gibi basit bağlaçlarla bağlayabilir.</p> <p>-Öğrendiği yazım kurallarını yanlış anlaşılmaya sebebiyet vermeyecek şekilde kısmen hatasız kullanabilir.</p>
Konu Alanları		<p>Konu alanlarının ve içeriklerinin seçimi, öğrencilerin o anki ilgi, istek ve gelişim psikolojilerine bağlı olduğu kadar yakın çevrelerine ve burada edindikleri deneyimlerine de bağlıdır. Konu alanları ve içerikler, aynı zamanda öğrencilerin toplumsal çevreye uyum sağlama sürecindeki kişisel gelişimlerini de dikkate alır. İşlenecek her konuda ülke bilgisine yer vererek öğrencinin, kendisine yabancı olan dünyayı kendi dünyasıyla karşılaştırmasına olanak tanınmalıdır. Aşağıdaki konular, belli bir işleyiş sırasına göre verilmem iştir.</p>
	Konular	<p>Themenbereiche aus der direkt erfahrbaren Umwelt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familienfeste • Konzerte • gesund sein / krank sein • Berufe • Essen und Trinken • Natur • Jugendliche • Reisen • Natur • Kunst • Literatur • Träume /Wünsche
Dil İle İlgili Bilgiler		

Ses Bilimi/Fonetik: Telâffuz ve Vurgu	<ul style="list-style-type: none"> - Hazırlık sınıfına bakınız. -Basit ve zor cümleleri dinler ve telâffuz çalışmaları yapar -Eş sesli sözcüklerin anlamlarını ve farklı telâffuzlarını bilir (örn., <i>Weg-weg</i>) -Enternasyonal fonetik yazıyı tanıyıp anlar -Fonetik yazı yoluyla, bilinmeyen sözcükleri telâffuz eder ve böylece telâffuzundaki hataları kendi başına düzeltir -Duraksama, vurgu ve tonlamayı yerinde kullanır – Almanca'ya özel olan sesleri çalışır -Gittikçe normale yakın bir hızda konuşur
Sözcük Dağarcığı	<ul style="list-style-type: none"> - Yaklaşık 250 sözcük yaklaşık 750 sözcüğü aktif olarak öğrenir
Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	Öğrenilenlere devam edilir ve pekiştirilir
Satzarten	<ul style="list-style-type: none"> - Satzarten (Wiederholung) - Vergleichssatz: <i>Sie hat ein schöneres Kleid als ich.</i> - Imperativsatz mit zweiteiligem Prädikat: <i>Streng dich an!</i>
Nebensatz	<ul style="list-style-type: none"> - Hazırlık sınıfında öğrenilen yapılar - Nebensätze mit <i>dass, weil, wenn</i> - Infinitivsätze mit <i>um ... zu; ohne... zu</i> - Relativsätze mit <i>der, die, das, die; welcher, -e, -es, -e</i> - Indirekte Rede: <i>Er sagte, dass er komme.</i>
Verben	<ul style="list-style-type: none"> -Erweiterung der Liste der unregelmässigen Verben auf ca. 80 -Konjugation der Verben im Präsens, Präteritum, Perfekt und Futur 1 -Modalverben: können, müssen, sollen, dürfen dürfen + Infinitiv: <i>Ich darf ins Kino gehen.</i> - Konjugation der Modalverben im Präsens, Präteritum, Perfekt und Futur 1 - Modalverben mit trennbaren Verben im Präsens: -Er darf wiederkommen. -Er kommt wieder. -Hilfsverben: sein, haben, werden - Indikativ: Präsens: <i>ich frage</i> Präteritum: <i>ich fragte</i> Perfekt: <i>ich habe gefragt</i> Futur 1: <i>ich werde fragen</i>

Nomen	-Genus; Kasus; (Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv); -Singular-/Pluralbildung Die fünf gebräuchlichsten Pluralformen: Endung-e Endung-er Endung-en/n Endung-s Ohne Endung DieTische Die Kinder dieAugen Die Kinos Die Lehrer Die Bäume Die Bücher die Mensche/7 Die Taxis Die Teller
Artikel	Grundregel: Substantive immer im Zusammenhang mit dem Artikel lernen
Pronomen	-Fragepronomen: Welche? Welcher? -Indefinitpronomen: einer, keiner, man, jemand, etwas -Anredepronomen (Höflichkeit/Ervachsene): S/e - Ihnen (Singular/Plural) -Reflexivpronomen: 'sich': Paule wäscht sich. -Demonstrativpronomen: dieser, diese, dieses - diese Relativpronomen: der, die, das
Konjunktionen und Subjunktionen	-Konjunktionen: und, oder, aber, denn, sondern, während -Subjunktionen: dass, weil, da, damit, a/s, wenn
Adjektive	-Wiederholung: Adjektive -Positiv, Komparativ und Superlativ weiterer Adjektive: gem - lieber - am liebsten; gut - besser - am besten
Adverbien	-Lokal-Adverbien: nirgends, drau&en, ... -Temporal-Adverbien: heute, morgen, später, oft, immer, manchmal, n/e,... -Modal-Adverbien: sehr, gern, natürlich, vielleicht, leider, ...
Ilgeçler (Präpositionen)	-weitere vvichtige Präpositionen: anstatt, bei, durch, für, gegenüber, mit, ohne -Präposition + Artikel: bei + dem - beim;
Sayılar (Zahlen)	-Wiederholung: Grund- und Ordnungszahlen (bis 1000) -Wiederholung: Uhrzeit / Datum / Jahreszahlen
Yöntem ve Öğrenme Teknikleri	

		- Hazırlık sınıfında uygulanan yöntemleri ve öğrenme tekniklerini pekiştirir - Bağımsız etkileşimde daha ileri düzeye ulaşır: - Serbest konuşma ve yazmaya götüren çalışmalar yapar - Öğrenme araçlarını kendi başına kullanmayı sağlayan metotları kullanır (kütüphane, ses kasetleri, CD, bilgisayar) - Sunuş: -Anlatım metinlerini dramatize eder
Derste Uygulanabilecek Ek Çalışmalar		
	Metinler: Basit Düzeyde Edebî Metinler	- Özellikle konulan ve seviyesi bakımından ders kitabına uygun öyküler
	Sunuş Biçimi: Piyesler Radyo Oyunları Anketler, Kısa Sınav Proje Konulan	- Günlük hayatta yaşanan durumları dramatize eder - Çeşitli konularda yazılı ve sözlü iletişimde bulunur: Mektup arkadaşlığı yapar, farklı ülkelerde yaşayan öğrencilerle ilişkiler kurar ve projeler hazırlar - Anlatım metinlerini dramatize eder - Grup içinde hazırlanan ve oynanan piyesleri teybe kaydeder ve değerlendirmesini yapar. Wir machenTheater', 'Musik ist international', 'Natur und Umwelt'

		-72 ders saati
İletişim Becerileri (A2 (-) Düzeyi)		
Dinleme-Konuşma Sözel Etkileşim	-Standart dilde konuşulduğunda, tekrar ve söylenenlerin farklı bir şekilde ifade edilmesini isteyerek bildiği konularda basit düzeyde iletişim kurabilir. -Günlük ihtiyaçlarını karşılamak için, kısa ve basit cümlelerle iletişim kurabilir (aile hakkında konuşabilir, alışveriş yapabilir vs.). -Aksanında belirgin bir farklılık olsa bile, söylemlerini genellikle anlaşılabilir bir şekilde ifade edebilir. -ifade, soru ve emir cümlelerini doğru vurgu ve tonlamalarla ifade edebilir. -Herhangi birşeyin tekrar edilmesini ya da harflerle kodlanmasını isteyebilir, kendisi de böyle bir isteğe cevap verebilir.	
Yazışma Yazılı Etkileşim	- Çok iyi bildiği konular hakkında yeterince sözcük, deyim ve konuşma kalıplarını kullanarak basit ve kısa yazılar yazabilir (not tutabilir, form doldurabilir vb.). - Sosyal iletişimi sağlayan, olayların ve isteklerin basit bir formatta anlatıldığı kişiye özel kısa metinleri anlayabilir ve bunlara yazılı cevap verebilir, {kısa mektup yada E-Mail) - Yazılarında, bazı önemli yazım kurallarını, yanlış anlaşılmalara sebebiyet vermeyecek şekilde kullanabilir.	
Dinleme-Anlama Sözel Algı	- Yaşamın önemli alanları (kişisel ve aileye dair bilgiler, alışveriş, yakın çevre, uğraşlar, spor} ile ilgili, standart dilde konuşulan basit cümlelerdeki sık kullanılan yapı ve sözcükleri anlayabilir. - Standart dilin anlaşılır ve yavaş konuşulduğu ve bildik olayların işlendiği metinlerin konularını anlayabilir (misafir dinleyici olarak televizyondaki resim içerikli haberleri, hava durumunu). - Bilinen, enternasyonal içerikli ve anlamı vurgulayıcı duraksamalar içeren konularda anlaşılır ifadeler kullanıldığında, tek tek söylenenleri anlayabilir.	
Okuma-Anlama Yazılı Algı	- Güncel yaşamın alanlarını ve ihtiyaçlarını ilgilendiren ve sık kullanılan sözcük ve yapılardan oluşan, uluslararası sözcükler içeren, basit ve açık metinlerin ana fikrini anlayabilir (kısa gazete makalelerini, kısa, basit hikâye ve şiirleri, afişleri, ilânları). - Uzun metinlerin sadece ilgisini çeken yerlerinden bilgi edinebilir (anahtar sözcükler)	

	<p>Konuşma Sözel Üretim</p>	<p>- Karşılaştığı günlük durumlarda, kelime bulmak için sık sık duraksayarak, basit dil araçlarını kullanarak kendini ifade edebilir. - Kısa cümleler kurarak basit ifadelerle kendi çevresindeki günlük olaylarla ilgili kısmen hatasız konuşabilir (örneğin okul arkadaşları, insanlar, yer ve mekânlar, okul tecrübeleri, örf ve adetler hakkında). - Basit söz kalıplarını hatasız kullanarak ifade etmek istediğini anlatabilir. - Belirgin bir aksanı olsa bile, düşüncelerini genel olarak anlaşılabilir bir şekilde ifade edebilir. - "Önce, sonra, daha sonra, sonunda" gibi basit anahtar sözcükleri kullanarak bir olayı gerçekleşme sırasına göre anlatabilir. - "Ve, ama, çünkü" bağlaçlarını kullanarak ifadeleri ve basit cümleleri bağlayabilir.</p>
	<p>Yazma Yazılı Üretim</p>	<p>- Kendi çevresinde gerçekleşen günlük olaylarla ilgili konuları basit ifadelerle kurulmuş kısa cümlelerle kısmen hatasız yazabilir (örneğin okul arkadaşları, insanlar, yer ve mekânlar, okul tecrübeleri örf ve adetler hakkında). -Kendi ilgi alanları ve bildiği basit konularla ilgili, sınırlı sözcük ve yapılarla yazılı anlatım yapabilir. -"Önce, sonra, daha sonra, sonunda" gibi basit anahtar sözcükleri kullanarak bir olayın (doğum günü, aile kutlaması, düğün vb.) gerçekleşme sırasına göre yazılı anlatımını yapabilir. -Basit cümleler yazabilir ve bunları "ve, ama, çünkü" bağlaçlarını kullanarak birbiriyle bağlayabilir. -Bazı yazım kurallarını kısmen hatasız kullanabilir.</p>
<p>Konu Alanları</p>		<p>Konu alanlarının ve içeriklerinin seçimi, öğrencilerin o anki ilgi, istek ve gelişim psikolojilerine bağlı olduğu kadar, yakın çevrelerine ve burada geliştirdikleri deneyim alanlarına da bağlıdır. İşlenecek her konuda ülke bilgisine yer vererek öğrencinin, kendisine yabancı olan dünyayı kendi dünyasıyla karşılaştırmasına olanak tanınmalıdır. Aşağıdaki konular, belli bir işleyiş sırasına göre verilmemiştir.</p>
	<p>Konular</p>	<p>Themenbereiche aus der direkt erfahrbaren Umwelt:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Traditionelle Feste • Kino • Stadt-/ Landleben • aussergewöhnliche Menschen • Gesundes Essen • Gefährdung der Umwelt • Sport / Geseilschaft • Verkehrssysteme • Medizin • Kunst • Kommunikation • Soziale Aktivitäten

Dil İle İlgili Bilgiler		
Ses Bilimi/Fonetik Telâffuz ve Vurgu	- Basit ve zor cümleleri dinler ve telâffuz çalışmaları yapar -Eş sesli sözcüklerin anlamlarını ve farklı telâffuzlarını bilir (örn., <i>Weg-weg</i>) - Enternasyonal fonetik yazıyı tanıyıp anlar -Fonetik yazı yoluyla, bilinmeyen sözcükleri telâffuz eder ve böylece telâffuzundakj hataları kendi başına düzeltir -Yerinde duraksama, vurgu ve tonlama alıştırmaları yapar -Almanca ses alıştırmaları yapar -Normale yakın bir konuşma hızında konuşur	
Sözcük Dağarcığı	Yaklaşık 250 sözcük Yaklaşık 1000 sözcüğü aktif olarak öğrenir	
Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları (Öğrenilenleri Tekrar Etme ve Pekiştirme)		
Satzarten	- Wiederholung der Satzarten	
Nebensatz	- Wiederholung der indirekten Rede - Wiederholung der Gliedsätze - Wiederholung der Relativsätze	
Verben	- Erweiterung der Liste der unregelmässigen Verben auf ca. 100 -Partizip des Präsens (Partizip I) mit der Endung -end: <i>singend, arbeitend</i> -Partizip des Perfekts (Partizip II) mit der Vorsilbe ge- und Endung -(e)t öder -en: <i>gearbeitet</i> -Wiederholung der Konjugation der Verben im Präsens, Präteritum, Perfekt, Futur I -Wiederholung der Modalverben -Wiederholung der Konjugation der Modalverben -Wiederholung der Modalverben mit trennbaren Verben im Präsens -Wiederholung der Hilfsverben -Wiederholung der Indikativformen	
Nomen	- Genus; Kasus; (Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv) - Singular- und Pluraibildung	
Artikel	Grundregel: Substantive immer im Zusammenhang mit dem Artikel lernen - Wiederholung der Demonstrativartikel und indefinitartikel	

Pronomen	Revision der Personalpronomen im Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv - Wiederholung der Fragepronomen - Wiederholung der Indefinitpronomen - Wiederholung der Reflexivpronomen
Konjunktionen und Subjunktionen	-Wiederholung der Konjunktionen und Subjunktionen Konjunktionen: 'entweder- oder': - Entweder sie kommt morgen mit dem Zug oder nächste Woche mit dem Auto.
Präpositionen	- Wiederholung der Präpositionen
Adjektive	- Steigerung und Vergleich: oft-Öfter-am öftersten - Adjektive als Nomen, z.B. Der Kluge gibt nach. Der vveise Afte sprach.
Adverbien	- Lokal-Adverbien: <i>hier, dort, nirgends, draussen, links, rechts,...</i> - Temporal-Adverbien: <i>heute, morgen, spater, oft, immer, manchmal, nie,...</i> - Modal-Adverbien: <i>sehr, gern, natürlich, vielleicht, leider,</i>
Zahlen	- Wiederholung: Grund- und Ordnungszahlen (bis Milliarden) - Wiederholung: Uhrzeit / Datum / Jahreszahlen
Yöntem ve Öğrenme Teknikleri	
	Bağımsız olarak çalışabilmede daha ileri düzeye ulaşır -Serbest konuşur ve yazar -Öğrenme araçlarını kendi başına kullanır (ses kasetleri, bilgisayar) -Sözcük dağarcığı: Sözcük türetir (örn., <i>frei - Freiheit; schön - Schönheit</i>) -Deyimleri kullanır -Anlaşılır iki dilli ve basitleştirilmiş tek dilli sözlüklerle çalışır Sunuş: -Çeşitli konularla ilgili sözlü ve yazılı bilgiler verir(kısa rapor verme)
Derste Uygulanabilecek Ek Çalışmalar	
Metinler: Basit Düzeyde Edebî Eserler	- Özellikle konu ve seviyesi bakımından ders kitabına uygun öyküler
Sunuş biçimi: Piyeler Proje konulan	-Çeşitli konularda yazılı ve sözlü iletişimde bulunur -Mektup arkadaşlığı yapar, farklı ülkelerde yaşayan öğrencilerle ilişkiler kurar ve projeler hazırlar -Basit anlatım metinlerini dramatize eder, oyun yazar 'Idole - Leitbilder - Vorbilder', 'Kunst am Ort, Tourismus', 'Zukunft,

SINIF DERS İÇERİKLERİ		-72 ders saati
İletişim Becerileri (A2 Düzeyi)		
Dinleme-Konuşma Sözel Etkileşim	<ul style="list-style-type: none"> -Standart dilde konuşulduğunda, tekrar ve söylenenlerin farklı bir şekilde ifade edilmesini isteyerek bildiği konularda basit düzeyde iletişim kurabilir. -Günlük ihtiyaçlarını karşılamak için, kısa ve basit cümlelerle iletişim kurabilir (Ana dili Almanca olan biriyle aile hakkında konuşabilir, alışveriş yapabilir vs.). -Basit düzeydeki dil araçlarını kullanarak günlük yaşamda karşılaştığı durumların üstesinden gelebilir. -Aksanında belirgin bir farklılık olsa bile, söylemlerini genellikle anlaşılabilir bir şekilde ifade edebilir. -İfade, soru ve emir cümlelerini doğru vurgu ve tonlamalarla ifade edebilir. -Herhangi bir şeyin tekrar edilmesini ya da harflerle kodlanmasını isteyebilir, kendisi de böyle bir isteğe cevap verebilir. 	
Yazışma Yazılı Etkileşim	<ul style="list-style-type: none"> -Çok iyi bildiği konular hakkında yeterince sözcük, deyim ve konuşma kalıplarını kullanarak basit ve kısa yazılar yazabilir (not tutmak, form doldurmak vb.). -Sosyal iletişimi sağlayan, olayların ve isteklerin basit bir formatta anlatıldığı kişiye özel kısa metinleri anlayabilir ve bunlara yazılı cevap verebilir, (kısa mektup veya E-Mail vb.) -Yazılarında, bazı önemli yazım kurallarını, yanlış anlaşılmalara sebebiyet vermeyecek şekilde kullanabilir. 	
Dinleme-Anlama Sözel Algı	<ul style="list-style-type: none"> -Yaşamın önemli alanları (kişisel ve aileye dair bilgiler, alışveriş, yakın çevre, uğraşlar) ile ilgili, standart dilde konuşulan basit cümlelerdeki sık kullanılan yapı ve sözcükleri anlayabilir. -Standart dilin anlaşılır ve yavaş konuşulduğu ve bildik olayların işlendiği metinlerin konularını anlayabilir (dinleyici olarak televizyondaki resim içerikli haberleri, hava durumunu). -Bilinen, enternasyonal içerikli ve anlamı vurgulayıcı duraksamalar içeren konularda anlaşılır ifadeler kullanıldığında, tek tek söylenenleri anlayabilir. 	
Okuma-Anlama Yazılı Algı	<ul style="list-style-type: none"> -Güncel yaşamın alanlarını ve ihtiyaçlarını ilgilendiren ve sık kullanılan sözcük ve yapılardan oluşan, uluslararası sözcükler içeren, basit ve açık metinlerin ana fikrini anlayabilir (kısa gazete makalelerini, kısa, basit hikâye ve şiirleri, afişleri, ilânları). -Uzun metinlerin sadece ilgisini çeken yerlerinden bilgi edinebilir (anahtar sözcükler) 	

	<p>Konuşma Sözel Üretim</p>	<p>-Karşılaştığı günlük durumlarda, kelime bulmak için sık sık duraksayarak, basit dil araçlarını kullanarak kendini ifade edebilir.</p> <p>-Kısa cümleler kurarak basit ifadelerle kendi çevresindeki günlük olaylarla ilgili kısmen hatasız konuşabilir (örneğin okul arkadaşları, insanlar, yer ve mekânlar, okul tecrübeleri ve gelecek hakkında).</p> <p>-Basit söz kalıplarını hatasız kullanarak ifade etmek istediğini anlatabilir.</p> <p>-Belirgin bir aksanı olsa bile, düşüncelerini genel olarak anlaşılabilir bir şekilde ifade edebilir.</p> <p>-Basit yapıli cümlelerde cümle vurgusunu doğru yapar ve uzun ifadeleri uygun duraksamalar yaparak bölebilir.</p> <p>-"Önce, sonra, daha sonra, sonunda" gibi basit anahtar sözcükleri kullanarak bir olayı gerçekleşme sırasına göre anlatabilir.</p> <p>-"Ve, ama, çünkü" bağlaçlarını kullanarak ifadeleri ve basit cümleleri bağlayabilir.</p>
	<p>Yazma Yazılı Üretim</p>	<p>-Kendi çevresinde gerçekleşen günlük olaylarla ilgili konuları basit ifadelerle kurulmuş kısa cümlelerle kısmen hatasız yazabilir (örneğin okul arkadaşları, insanlar, yer ve mekânlar, okul tecrübeleri hakkında).</p> <p>-Kendi ilgi alanları ve bildiği basit konularla ilgili, sınırlı sözcük ve yapılarla yazılı anlatım yapabilir.</p>
		<p>-"Önce, sonra, daha sonra, sonunda" gibi basit anahtar sözcükleri kullanarak bir olayın (doğum günü, aile kutlaması, düğün vb.) gerçekleşme sırasına göre yazılı anlatımını yapabilir.</p> <p>-Basit cümleler yazabilir ve bunları "ve, ama, çünkü" bağlaçlarını kullanarak birbiriyle bağlayabilir.</p> <p>-Bazı yazım kurallarını kısmen hatasız kullanabilir</p>
<p>Konu Alanları</p>		<p>Konu alanlarının ve içeriklerinin seçimi, öğrencilerin o anki ilgi, İstek ve gelişim psikolojilerine bağlı olduğu kadar, yakın çevrelerine ve burada geliştirdikleri deneyim alanlarına da bağlıdır. İşlenecek her konuda ülke bilgisine yer vererek öğrencinin, kendisine yabancı olan dünyayı kendi dünyasıyla karşılaştırmasına olanak tanınmalıdır.</p> <p>Aşağıdaki konular, belli bir işleyiş sırasına göre verilmemiştir.</p>

Konular	Themenbereiche aus der direkt erfahrbaren Umwelt: <ul style="list-style-type: none"> • Erwachsen werden • Theater • Wohnen • Zukunft • Essen und Trinken • Umwelt (-projekte) • Sportarten • Reisen • Psychologie • Kunst • Berufe im Medienbereich • Leben im 21. Jahrhundert
Edebî Eserler	- Romanlar: (Kısaltılmış ya da alıntı şeklinde) Gençliği Konu Eden Romanlar (örn.: M. Pressler' 'Stolperschritte') Çevreyi Konu Eden Romanlar (örn.: O. Steiger: 'Boryac ist überall!') - Kısa Öyküler (örn.: İlse Eichinger 'Fenstertheater' ¹)
Dil İle İlgili Bilgiler	
Ses Bilimi/Fonetik	- 10. Sınıfa bakınız. - Dinleme ve konuşma alıştırmalarına devam etme
Sözcük Dağarcığı	-Yaklaşık 200 sözcük öğrenir. -Kendini sözlü ve yazılı olarak ifade edebilmek için sözcük dağarcığını zenginleştirir -Yaklaşık 1200 sözcüğü aktif olarak kullanır -Baştan itibaren edinmiş olduğu sözcük dağarcığını kullanır.
Dil Bilgisi ve Yazım Kuralları	- Yapılan alıştırmalarla konuları pekiştirerek kalıcılığı sağlar
Satzarten	- Wiederholung von Satzkonstruktionen
Nebensatz	- Partizipialkonstruktionen (Präsens und Perfekt): - Wiederholung der indirekten Rede - Wiederholung der Gliedsätze - Wiederholung der Relativsätze
Verben	- Erweiterung der Liste der unregelmässigen Verben auf ca. 100 - Wiederholung der Konjugation der Verben - Wiederholung der Modalverben - Wiederholung der Konjugation der Modalverben - Wiederholung der Modalverben mit trennbaren Verben - Wiederholung der Hilfsverben - Wiederholung der Indikativformen

Nomen	- Genus; Kasus; (Nominativ, Akkusativ, Dativ, Genitiv) - Singular- und Pluralformen
Artikel	Nicht-Gebrauch bei Bezug auf Generelles z.B. Weltweit lieben die Menschen Musik.'
Pronomen	Wiederhoiung der Personalpronomen im Nominativ Akkusativ, Dativ, Genitiv - Wiederhoiung der Fragepronomen - Wiederhoiung der Indefinitpronomen - Wiederhoiung der Reflexivpronomen
Konjunktionen und Subjunktionen	-Zusammenschau und Strukturierung der Konjunktionen und Subjunktionen
Adjektiv	Wiederhoiung der Adjektive - Steigerung und Vergleich - Adjektive als Nomen.
Adverbien	- Wiederhoiung der Satzadverbien
Präpositionen	- Zusammenschau und Wiederhoiung der Präpositionen
Yöntem ve Öğrenme Teknikleri	
	Bağımsız olarak çalışabilmekte daha ileri düzeye ulaşır: -Serbest konuşur ve yazar -Öğrenme araçlarını kendi başına kullanır (kütüphane, ses kasetleri, bilgisayar, ansiklopedi, sözlük) -Sözcük dağarcığı: sözcük türetir -Deyimleri kullanır -Anlaşılır iki dilli ve basitleştirilmiş tek dilli sözlüklerle çalışır -Dil bilgisi kitaplarını yardım almadan kendi başına kullanır -Bilgiye ulaşma yollarını bilir, değerlendirme yapabilir, istatistikleri ve tabloları inceleyip anlayabilir -Dil ile ilgili edinmiş oldukları bilgileri uygun bir şekilde ifade eder -Sözcükleri doğru seslendirme alıştırmaları yapar Sunuş: -Çeşitli konularla ilgili sözlü ve yazılı iletişimde bulunur -Medya araçlarını kullanarak çeşitli konularda kısa raporlar sunar
Derste Uygulanabilecek Ek Çalışmalar	
Metinler: Ders Kitabına Ek Olarak Edebî Eserler Sunuş Biçimleri Ülke Bilgisi Proje Konuları	Gençliği konu edinen romanlardan, kısa dramalardan ve polisiye öykülerden vb. alıntılar Bilgi broşürleri, web siteleri, okul gazetesi Almanca konuşan diğer ülkeler 'Deutsch um die Ecke', 'Tourismus', 'Zukunft'

Görüldüğü gibi bizim önerdiğimiz materyal ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın son müfredatı arasında bir uyum ve benzerlik söz konusu. Müfredatta yer alan bilgilere göre, seçilecek metinler günlük hayattan olmalı ve konu resimlerle, karikatürlerle desteklenmektedir. Bizim önerdiğimiz kitaplarda bu unsurlara fazlasıyla yer verilmekte olup daha önce de belirttiğimiz gibi, öğrenci resimlere ve karikatürlere bakarak konu hakkında bir ön fikir edinebilmektedir. Müfredatta üzerinde en çok durulan konulardan biri de sesletim çalışmaları. Bu çalışmalara bizim kitaplarımız da aynı önemi vermekte, kitapla birlikte verilen kasetler sayesinde sesletim çalışmalarına destek verilmektedir. Yine hedef dilin (Almanca) konuşulduğu ülke ile ilgili bilgiler verilmekte, Almanya'nın sosyokültürel yapısı yüzeysel olarak tanıtılmaktadır. Kitapta yer alan dil bilgisi ile ilgili bilgiler ve kurallar, müfredatın bu konuya yaklaşımı ile örtüşüyor, çünkü hem kitabımız da hem de müfredat da iletişim değeri taşıyan bilgilere daha fazla önem verilmekte, dil bilgisi ise metnin bütünü ele alınarak işlenmektedir.

İnsanlar yabancı dili öncelikli olarak iletişim kurmak için öğrenirler, bundan sonra gelecek konular ise işin teknik kısmını kapsadığını düşünmekteyiz. Bizim önerdiğimiz materyal hem sağlıklı bir iletişim kurmayı öğrenmek için uygun, hem de teknik kısmını öğrenmek için sağlam bir altyapı oluşturur. Hazırlanan bu müfredat da temelde bunu istiyor.

SONUÇ

İlk olarak 2001/2002 öğretim yılında, Anadolu Öğretmen Lisesi'nde ikinci yabancı dilin zorunlu ders olarak konulması yönündeki kararlar, ülkemizde görev yapan veya yapamayan bütün Almanca öğretmenlerini yeni bir heyecan sarmıştır. Bu karar belki de İngilizce'nin yabancı dil eğitimi alanındaki ezici üstünlüğünü sona erdirmeyecektir ama, İngilizce'nin öğretilebilecek tek yabancı dil olmadığı gerçeğini gözler önüne serecektir. Almanya ile ilişkilerimizi sadece ticaret ile sınırlayamayız, orada yaşayan iki milyona yakın vatandaşımız, her yıl ülkemizi ziyarete gelen milyonlarca Alman turist ve üyesi olmaya çalıştığımız Avrupa Birliğinde en çok konuşulan dilin Almanca olduğunu gözardı edemeyiz. Bu bilgiler doğrultusunda yabancı dil kavramı sadece bir dil, ülkeler ve milletler arası iletişimi sağlayan bir enstrüman değil, evrenselliğe atılan ilk adımdır. Almanca'nın bu gelişimin bir parçası olabileceği gerçeği bu çalışmanın ana düşüncesini oluşturmuştur.

Bu çalışmayı hazırlarken, görev yaptığım okullardaki öğrencilerde fikir alışverişlerinde bulundum, öğretmen arkadaşlarla, görüşmeler yaptım, başka okulları ziyaret ettim, aynı görüşmeleri oradaki öğrenci ve öğretmenlerle yaptım. Kendi öğrencilerime anket uyguladım ve yine onların görüşlerine başvurdum. Ortaya yabancı dil eğitimi adına pek parlak sonuçlar çıkmadı. Çünkü eğitim sistemi içinde yer alan insanlar, yabancı dil eğitimine gereken önemi vermiyor, sonucunda da beklenen verim elde edilemiyor. Hangi meslek grubunda olursa olsun eğer iş ciddiye alınmıyorsa, başarı beklemek hayalcilikten başka bir şey değildir. Başarıyı yakalamak için çalışma, disiplin ve ciddiyet elbette önemlidir, öğrenci gayreti ve öğretmenin yeterliliği elbette önemli bir faktördür yalnız herşey değildir. Yabancı dil eğitiminde kaliteyi yakalamak için fiziki şartların oluşması da zorunludur. Okulların çoğunda yabancı dil laboratuvarı yok, dersin akışını kolaylaştıran ve kaliteyi destekleyen yardımcı araç-gereçler ya sınırlı yada hiç yok (özellikle taşra bölgelerinde). Bütün bu olumsuzluklar bizi yıldırmamalı, mevcut şartlar içerisinde en iyisini yapmaya çalışmalıyız.

Toplumumuzda yabancı dilin algılanış şekli de farklılıklar gösteriyor. Bir kısım yabancı dilli gereksiz görüyor, diğer bir kısım ticari obje olarak görüyor (yabancı dil öğretmeni olmak, turizmde faaliyet göstermek vs.) çok az bir kısmı ise sosyal ve kültürel bir gereksinim olarak görüyor.

Avrupa yaklaşık 40 yıldır ikinci bir yabancı dil kavramı ile tanışık iken, bizde benzer çalışmalar yeni başlamıştır. Avrupa nüfusunun büyük çoğunluğu kendi anadillerinden farklı olarak başka dil ya da diller konuşabiliyor, biz ise az önce değindiğimiz gibi bu alanda henüz yeniyiz ve yerleşmiş bir yabancı dil eğitimi sistemimiz yok, ancak sistemin oluşması gelecekte elbette mümkündür.

İkinci yabancı dil kavramını ele alırken, öğrenilen birinci yabancı dili (İngilizce) bir kenara atamayız. Almanca ile İngilizce akraba diller olduğundan birçok noktada benzerlikler taşımaktadır. Bundan dolayı öğrencilerin ikinci yabancı dili öğrenirken daha önce öğrenilen birinci yabancı dile başvurdukları sıklıkla görülmektedir. Buna dair zaman zaman benzer sözcüklerin telaffuzunun karıştırılması dışında herhangi bir olumsuzluk gözlenmemiştir.

Çalışmamız sırasında öğretmenlerin sınıf içinde ve dışında göstereceği davranışların öğrenciler üzerinde ne kadar etkili olabileceğini, öğrenme sürecini olumlu veya olumsuz anlamda ne kadar etkileyebileceğini gördük. İyi bir yabancı dil öğretmeni bilgi ve becerilerini öğrencilere aktarabilmeli, kendini yeniliklere açık tutmalı, eğitim için geliştiren her türlü araç-gereçleri kullanmalı ve kullandırmalıdır. Bütün bunları yaparken kendi davranışlarının öğrenciler tarafından gözlemlendiğini unutmamalı, onlara örnek davranışlar sergilemelidir. Öğretmen bunları yaptıktan sonra, yabancı dil eğitimi adına kendi üzerine düşeni yapmış olacaktır.

Öğretmenlerin bilgi ve becerileri, davranışları, eğitim sürecini etkileyen en önemli faktörlerden biridir elbette, yalnız hepsi değildir. Dersi destekleyen yardımcı araç-gereçler de yabancı dil eğitimin önemli bir parçasıdır. Bu araç gereçler arasında en çok video, VCD ve DVD üzerinde yoğunlaştık, çünkü bu üç araçta görsel ve işitsel özellikler içeriyor ve bizim yöntem olarak seçtiğimiz iletişimsel yaklaşımın en önemli parçalarından biri niteliğindedir.

Eğer yabancı dil eğitiminde temel amaç dört temel becerinin kavranması ise, iletişimsel yaklaşımın bu hedefe ulaşmada en uygun yöntem olduğunu düşünmekteyiz, çünkü bu yöntemle göre, dilin iletişimsel yönü, yapısal

yönünden daha önemlidir. Seçtiğimiz bu yöntem ile ikinci yabancı dil eğitiminin sınıf içinde nasıl yapılacağı üzerinde durduk bununla ilgili öneriler getirmeye çalıştık. Yine dört temel becerinin nasıl öğretilbileceğini göstermeye çalıştık.

Bunları;

“Dinleme öğretimi”

“Konuşma öğretimi”

“Okuma öğretimi”

“Yazma öğretimi” başlıkları altında toplamaya çalıştık.

Dinleme öğretiminde, öğrencilere hedef dildeki sesleri tanıtmaya, vurgulama ve tonlama sonucunda anlam değişikliklerini fark edebilme ve gelen mesajı tam ve doğru olarak anlama çalışmaları üzerinde durulmuştur. Konuşma öğretimi bölümünde, en çok kullanılan yöntemin soru-cevap yöntemi olduğunu belirtip dersle hangi tür alıştırmaların yapılabileceği konusunda önerilerde bulunduk. Okuma öğretiminde ise, okumanın bir takım özelliklerine değindik, okunan bir metinden anlam çıkarılmasının önemini konu ettik, eğer okuma bir metinden bir anlam çıkarılamıyorsa, bunun okuma olmadığı düşüncesini savunduk. Yazma öğretiminin ise aynı diğer temel beceriler gibi sınıf içi bir etkinlik olduğunu, bunu bir takım oyunlarla zenginleştirebileceğimizi belirttik.

Almanca dersi için hazırlanmış materyalleri inceledik, bunlardan bir çoğunun bizim seçtiğimiz iletişim yöntemine uygun olmadığını fark ettik. Bu kitaplar daha çok dil bilgisi çeviri yöntemi doğrultusunda hazırlanmış (Örn. Texte und Situationen lise 2)'nin artık geçerliliğini kaybetmiş bilgiler ve ödevlendirmeler içerdiğini düşünmekteyiz. Biz bu kitaplar içerisinde, yine kendi deneyimlerimize dayanarak öğretmen ve öğrencilerle yapılan görüşmeler doğrultusunda en uygun materyalin Ping Pong 1-2 olduğunu ileri sürdük, bunun gerekçelerini de sıralamaya çalıştık. Kitabın özelliklerini özetleyecek olursak; öncelikle iletişimsel yaklaşım yöntemi öğeleri ön plana çıkıyor, bilgiler, açıklamalar hedef dilde yapılıyor, kitabın DVD ve kasetleri mevcut, Almanya'nın coğrafi ve turistik zenginliklerini anlatan, sosyal ve kültürel değerlerini içeren metinler bu kitapta mevcuttur. Dilin yapısal yönünü de ele alan bilgiler var, yalnız bu konular içerisine o kadar güzel serpiştirilmiş ki, öğrenciler farkında olmadan dil bilgisini de öğreniyorlar.

Çalışmamızın sonunda ise planlamadan ve hazırlanacak müfredatın öneminden söz ettik. Hangi iş alanında olursa olsun, planlama yapılmadan başarıya ulaşmak zordur. Bu fikirden hareketle, müfredatın eğitim için ne kadar önemli olduğunu birkez daha fark ettik. Bundan önce hazırlanan müfredatların, yabancı dil eğitiminin temel amaçlarına uygun olmadan hazırlandığını fark ettik. İletişim arka plana itilmiş, öğrencilerin kafası bir sürü dil bilgisi kuralları ile doldurulmuş, sonuçta öğrenci bütün kuralları biliyor ama konuşmıyor. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2004, yılında hazırladığı müfredat ise bu hatalardan kısmen kurtulmuş görünüyor. En önemli gelişmeyi ise, müfredatını ikinci yabancı dil olarak Almanca şeklinde hazırlayarak göstermiştir.

Bu çalışmanın yabancı dile, özellikle okullarda ikinci yabancı dil olarak Almanca'nın uygulanabilirliğine sağlayacağı olası katkı, bizleri mutlu edecektir.

KAYNAKÇA

- Albers, Hans-Georg-Bolton, Sibylle: "Testen und prüfen in der Grundstufe" Einstufunstests und Sprachstands prüfungen. Goethe Institut, München (1995)
- Anadolu Lisesi (Hazırlık sınıfı ve 9, 10, 11. Sınıflar) İngilizce Dersi Öğretim Programı, Milli Eğitim Basımevi (2002)
- Bausch, Karl-Richard: "Handbuch Fremdsprachenunterricht". 2. Unverand. Aufl. Francke, Tübingen (1991)
- Bimmel, Peter: Lernstrategien im Deutschunterricht. In: Fremdsprache Deutsch: Lernstrategien H.8/ (1993)
- Bolton, Sibylle: "Probleme der Leistungsmessung". Lernfortschritts Tests in der Grundstufe. Langenscheid, Kassel-München-Tübingen, (1996: s.21)
- Christ, Herbert: "Sprachen politische Perspektiven". In: Bausch/Christ/Krumm (Hg) Handbuch Fremdsprachenunterricht. Tübingen/Basel: A. Francke (1995)
- Demirel, Özcan: "İlköğretim Okullarında Yabancı Dil Öğretimi". Milli Eğitim Basımevi, İstanbul (1999)
- Demirel, Özcan: "Yabancı Dil Öğretimi". İlkeler, Yöntemler, Teknikler Usen Yayınları 6. Ankara (1990: s. 125-137)
- Duman, Tayyip: "Türkiye'de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme (Tarihsel Gelişimi), Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları No: 2322, Ankara, (1991)
- Edelheit, Christopf: "Authentische Texte im Deutschunterricht" Einführung und Unterrichtsmodelle. Max Hueber, München (1985)
- Ehlers, Swantje: "Lesen als Verstehen". Zum Verstehen fremdsprachlicher literarischer Texte und zu ihrer Didaktik. Gesamthochschule, Kassel, (1992)
- Fremdsprache Deutsch: "Zeitschrift für die Praxis des Deutschunterrichts". Deutsch als zweite Fremdsprache 1/1999/Goethe Institut
- Hoch, Wolfram-Macaire, Dominique: "Bilder in der Landeskunde". Teilbereich Deutsch als Fremdsprache, Langenscheidt, Kassel, München, Tübingen, (1996)

- Hufeisen, Britta: "Englisch als erste und Deutsch als zweite Fremdsprache". Frankfurt: Long (1991)
- Krumm, Hans-Dürgen: "Mehrsprachigkeit und interkulturelles Lernen". Jahrbuch Daf, Berlin (1994)
- Küçükahmet, Leyla: "Öğretmen Yetiştirme (Programları ve Uygulamaları)". Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası, Ankara, (1993: s. 77)
- Milli Eğitim Bakanlığı: "Lise Ders Programı Cilt 1". Milli Eğitim Basımevi, İstanbul (1998)
- Müller, Bernd-Dietrich: "Wortschatzarbeit und Bedeutungs Vermittlung". Teilbereich Deutsch als Fremdsprache, Langenscheidt Kassel, München, Tübingen, (1994)
- Nodari, Claudio: Autonomie und Fremdsprachelernen. In: Fremdsprache Deutsch: Lernen. Sondernummer (1996)
- Neuner, Gerhard-Hunfeld, Hans: "Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts". Eine Einführung/Ferstudieneinheit 4, Langenscheidt, Berlin, (1993)
- Öğretmenler sitesi @<http://www.ogretmenler.sitesi.com>
- Ping Pong 1-2: "Dein Deutschbuch.". Von Gabriele Kopp und Kontanze Frölich, Max Hueber Verlag 1999 München
- Prokop, Manfred: Lernen lernen-aber ja! Aber wie? In: Fremdsprache Deutsch, Lerstrategien. H. 8/(1993)
- Rösler, Dietmar: "Lernebezug und Lehrmaterialien Daf". Groos, Heidelberg (1984)
- Sebütekin, Hikmet: "Yabancı Dil Öğretmeni Yetiştirme ve Hizmet içi Eğitim". Orta öğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Sorunları, Türk Eğitim Derneği Yayınları, Ankara, (1983)
- Solmecke, Gert: "Texte hören, lesen und Verstehen". Langenscheidt KG, Berlin-München (1993)
- Sözer, Ersan: "Türk Üniversitelerinde Öğretmen Yetiştirme Sistemlerinin Öğretmenlik Davranışlarını Kazandırma Yönünden Etkililiği". Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No:19, Eskişehir, (1991)

Ün, Kamile: “Yabancı dil Sözcüklerinin Öğretilmesinde Bellek Destekleyici Anahtar Sözcük Yönteminin Etkileri”, Yayımlanmamış doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (1984)

EKLER**Okullarda İkinci Yabancı Dil Dersi Olarak Almanca'nın Uygulanmasına İlişkin Anket Çalışması**

Aşağıda verilen sorulara size uygun olan seçenekten birini işaretleyiniz! Açıklama gereği duyduğunuz bir konuyu anketin sonunda yer alan "Açıklamalar" bölümünde yapabilirsiniz.

1.Okullarda ikinci yabancı dil dersinin gerekliliğine inanıyor musunuz?

Evet

Hayır

2.Öğrendiğiniz birinci yabancı dilin (İngilizce), ikinci yabancı dile etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet

Hayır

3.Öğrendiğiniz birinci yabancı dil ile ikinci yabancı dili karşılaştırdığınız durumlar oluyor mu?

Evet

Hayır

4.Bu karşılaştırmaları hangi konularda yapıyorsunuz?

a)Sözcük Evet Hayır

b)Cümle yapısı Evet Hayır

c)Dil bilgisi Evet Hayır

d)Telaffuz Evet Hayır

5.Kullanmakta olduğunuz Almanca ders kitabından memnun musunuz?

Evet

Hayır

6.Almanca dersinde anadil (Türkçe) kullanılmasını istiyor musunuz?

Evet

Hayır

7.Almanca dersinde yardımcı araç-gereçler kullanılmasını gerekli buluyor musunuz?

Evet

Hayır

8.Yabancı dil dersinin yabancı dil laboratuvarında yapılmasını ister misiniz?

Evet

Hayır

9.Almanca dersinde sadece öğretmenin yaptığı açıklamaları yeterli buluyor musunuz?

Evet

Hayır

10.Birden fazla yabancı dil bilmenin,okul sonrası hayatınızda faydalı olacağını düşünüyor musunuz?

Evet

Hayır

Açıklamalar:

ÖZGEÇMİŞ

Sait Yeşilli 1968 yılında Kahramanmaraş'ta dünyaya geldi. 1973 yılında ailesinin Almanya'da olmasından dolayı kendisi de oraya gidip ilköğrenimini ve orta öğreniminin bir kısmını Almanya'da sürdürdü. 1984 yılında Türkiye'ye kesin dönüş yapıp, 1988 yılında Kahramanmaraş Lisesi'ni bitirip, aynı yıl Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Alman Dili Öğretmenliği bölümünü kazandı. 1995 yılında mezun olup halen Sivas'ta Vali Aydın Güçlü İlköğretim okulunda Almanca-Türkçe öğretmenliği yapmaktadır. Sait Yeşilli evli ve üç çocuk babasıdır.

